

ДІЛО

ВІСЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

Реданція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Реданції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Код: П. К. О. Львів 501000
Банк Чеського Лігону
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 3.00 злот.
квартально 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у че.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СЕТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Футра Брати Рот і Сп. Львів тепер ЛЕГІОНІВ Ч. 11. І. п.

(над крамницею „Салямандра“)

Нова диверзія мадярських терористів.

ХУСТ. КУП повідомляє: По довшому часі зброєю на демаркаційній лінії між Карпатською Україною та Мадярщиною, мадярські терористи знову почали провокаційну диверзію. Цим разом на відтинку Ужгороду, 4. ц. м. терористи, а опісля вояки правильної мадярської армії, підійшовши з Радванки до кордону, обсіпали карпато-українську територію стріляючи. В неділю, 5. ц. м. 25 мадярських терористів наблизилось до кордону й почало густу стрілянину, яку скріпило мадярське військо вогнем з п'ятих скорострілів. Стрілянина давала часті повторення. Можна було з української боку завважати, що мадярські вояки підійшли до кордону з касарень автом. Коли зв'язаний старшина чехо-словако-української армії хотів протестувати проти нічим невиннованого нападу в Ужгороді, він не дістав спокою.

Мадярська Телеграфічна Агенція звалоє вини за останні події біля Ужгороду на прикордонні війська чехо-словако-української федерації.

Зїзд українського учительства Карпатської України

УПС повідомляє з Хусту: Тут відбувся великий зїзд українського народнього вчительства. Раджено над справами освіти, школи, недалеких виборів і обороноспосібности рідної держави. Виявилось, що більша частина карпато-українського вчительства активно працює „Січах“.

Прем'єр о. Волошин прийняв ген. Прхалю.

ПРАГА. ПАТ. Генерал Прхалю прийняв у товаристві ген. Верделі, організатора комунікаційної сітки у Карпатській Україні, 2. ц. м. до Хусту й відбув розмову з прем'єром о. Волошином. У суботу 4. п. м. відбулася друга розмова.

СЕЛЯНИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ПРОТИ КОРШЕМ.

КУП подає, що населення деяких закарпатських сіл звертається до уряду з домаганням, щоб на території їхніх громад закрити коршми.

РОЗПОДІЛ КУХОННОЇ СОЛІ.

ХУСТ. КУП повідомляє: Міністерство господарських справ призначило 40 вагонів кухонної солі для перхонинського населення. Окружні філії Українського Національного Об'єднання уже розпочали розподіл цієї солі.

РУХ ПОСПІШНИХ ПОЇЗДІВ МІЖ КАРПАТСЬКОЮ УКРАЇНОЮ ТА МАДЯРЩИНОЮ.

„Фелькшер Беобахтер“ з 3. П. повідомляє: „Мадярсько-карпатоукраїнська комісія погодилася, щоб знову привернути залізничний рух: 7. лютого урухомлять залізничну лінію Каменець-Ужгород, 9. лютого рушать поїзди на лінії Севлюш-Вилок, а від 11. лютого курсуватиме поспішний поїзд Ясіня-Прага.“

Меморіал канадійських українців.

УПС повідомляє з Вінніпегу: Українські організації Канади внесли меморіал до канадійського і британського уряду, в якому звертають увагу на значіння українського питання та просять скликати міжнародну комісію для прослідження положення українського народу.

Розв'язують хорватську справу.

Білгород. Тут відбуваються наради у хорватській справі. У князя регента Павла зібрались представники політичних груп та урядової партії за винятком самого Стоядновича.

Наглі суди в Мадярщині.

Будапешт. Учора вечером відбулась рада міністрів, після якої міністр справедливости виклав розпорядок, яким уводять на цілому просторі держави наглі суди. Цей розпорядок стоїть безсумнівно у зв'язку з протижидівськими подіями мин. п'ятниці. Пристосування такого радикального засобу має на меті унеможливити дальші протижидівські заворушення.

ВІЗІД МАДЯРСЬКОГО ПОСЛА З МОСКВИ
МОСКВА. Агенція Тасс оповіщує: Вчора персонал мадярського посольства з послом Юнгерт-Арноштім із членом чини Москви.

Ірландський ультимат до Англії.

БОМОБОВІ АТЕНТАТИ Й САБОТАЖІ.

Лондон. Агенція Райтера повідомляє, що 13 січня лорд Галіфакс отримав від тав. Ірландської республіканської армії ультимат з домаганням забрати за 4 дні всі британські війська з Ірландії. Ультимат містить погрозу, що якщо це не станеться у призначеному речині, саботажисти знищать електричні в'їзніх ліній країни; крім того інтерв'юватимуть британців й заворушеннями в цілій Великій Британії на відр британської інтервенції в Ірландії. З огляду на безпеку заборонено публікувати ніяку з учорашніми актами відвідувати британський парламент.

Лондон. В руки англійської тайної поліції потрапив сенсаційний документ, що подає погрози напад терору й саботажів в Англії. Цей документ надіслав до Лондону поліція у Ірландії, яка сконфіскувала його в часі тривоги в Ірландії. Пам'ятки повідомляють

цілу низку бомбових замахів на прилюдні будівлі: на палату Бекінгем, на замок Віндзор, на парламент, на осідок Англійського Банку в Ситі, а також на головну квартиру Скотленд Ярд, тобто на будівлю льондонської тайної поліції. Крім того в документі занотовано імена урядовців тайної поліції, на яких мали виконати замах. Терористична кампанія мала зачатись у першій половині лютого. На думку льондонської поліції цей документ походить з кола, що співпрацюють з ірландською республіканською армією. У зв'язку з цим у Лондоні пороблено цілу низку охоронних заходів. Стережуть усі публічні будівлі, навіть церкви. Поліції вдалося розвідати імена обох осіб, що кермують цілою низкою охоронних заходів.

Лондон. В цілій Англії переведено тривогу, шукаючи вибухових матеріалів.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А.

Реданція й Адміністрація: Львів РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.	ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Телефон Реданції 246-46	місячно (з книжкою) . . . 3.00 злот.
Телефон Адміністрації 229-41	чвертьрічно . . . . . 15.00 "
Телефон Друкарні 229-26	піврічно . . . . . 30.00 "
Адреса для телегр.: Діло Львів	річно . . . . . 60.00 "
Конт.: П. К. О. Львів 501000	В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ч.
Вашу Чеську Листову	ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. ч.
Прага "Діло".	У ВСІХ ІН. КРАЯХ 2.50 ЗОЛ. п.
Рукописів не заєрasmus.	ОДИН ПРИМІРНИК 20 СЕТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-КИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Футра Брати Рот і Сп. Львів тепер ЛЕГІОНІВ Ч. 11. І. П. (над крамницею "Саломандра")

Нова диверзія мадярських терористів.

ХУСТ. КУП повідомляє: По довшому часі спокую на демаркаційній лінії між Карпатською Україною та Мадярищиною, мадярські терористи знову почали провокаційну диверзію. Цим разом на відтинку Ужгороду, 4. ц. м. терористи, а опісля вояки правильно мадярської армії, підійшовши з Радванки до кордону, обстріляли карпато-українську територію стрілами. В неділю, 5. ц. м. 25 мадярських терористів наблизилось до кордону й почало густу стрілянину, яку скріпило мадярське військо вогнем з п'ятих скорострілів. Стрілянина далі насто повторюється. Можна було з української боку завважати, що мадярські вояки підійшли до кордону з касарень автом. Коли зв'язковий старшина чехо-словако-української армії хотів протестувати проти нічим невинуватеного нападу в Ужгороді, він не дістав сподуки.

Історична вага 12. лютого ц. р.

ХУСТ. 5. П. КУП повідомляє: В нинішній "Новій Свободі" появилася передовиця, в якій подано огляд історичного розвитку молодого карпато-української держави. Перший етап за часів 19. жовтня м. р., коли Українське Національне Об'єднання проголосило федерацію Карпатської України з Чехією та Словакчиною. Другий етап — це прихід до влади батька карпато-українського народу о. Волошина. Третій етап — ухвалення конституції Карпатської України в 21. листопада м. р. 12. лютого — підкреслює "Нова Свобода" — буде початком четвертого етапу: український наріз карпато-української держави вибере своє законодавче, верховне представництво. Коли три перші етапи залежні були від політичної зрілості провідників, то чотирьох, четвертий етап цілковито залежний від майже від свідомості янайширших мас українського народу.

Мадярська Телеграфічна Агенція звалоє винну за останні події біля Ужгороду на прикордонні війська чехо-словако-української федерації.

Прем'єр о. Волошин прийняв ген. Прхалю.

ПРАГА. ПАТ. Генерал Прхалю приїхав у товаристві ген. Верделі, організатора комунікаційної сітки у Карпатській Україні, 2. ц. м. до Хусту й відбув розмову з прем'єром о. Волошином. У суботу 4. ц. м. відбулася друга розмова.

ПРАВОСЛАВНЕ НАСЕЛЕННЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ МАЄ П'ЯТОХ ПРЕДСТАВНИКІВ НА ВИБОРЧІЙ ЛИСТІ УНО.

Як подає КУП, у Хусті відбулося засідання комітету православних кандидатів до союму Карпатської України з листи УНО. Православних кандидатів є п'ятьох: ред. Тулек, Попович, Марущак, Щобей та інж. Романюк.

НОВА ГОСПОДАРСЬКА СТАНИЦЯ.

ХУСТ. КУП повідомляє: "Нова Свобода" приносить вістку, що в Хусті заснувалася і отримала затвердження влади акційна спілка з обм. порукою "Імпорт і Експорт". Завдання цієї спілки: зорганізована торгівля деревом.

КАРПАТОУКРАЇНСЬКИЙ УРЯД ДБАЄ ПРО ВЕСНЯНІ ЗАСІВИ.

КУП повідомляє, що в карпатоукраїнським міністерстві нар. господарки відбулась нарада у справі весняних засівів. Влада поробить усі заходи, щоб забезпечити селам насіння і штучні навози. У цій справі співпрацюють хліборобські організації.

Зїзд українського учительства Карпатської України

УПС повідомляє з Хусту: Тут відбувся великий зїзд українського народнього вчительства. Раджено над справами освіти, школи, недалеких виборів і обороноспівності рідної держави. Виявилось, що більша частина карпато-українського вчительства активно працює в "Січах".

СЕЛЯНИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ПРОТИ КОРШЕМ.

КУП подає, що населення деяких закарпатських сіл звертається до уряду з домаганнями, щоб на території їхніх громад закрити коршми.

РОЗПОДІЛ КУХОННОЇ СОЛИ.

ХУСТ. КУП повідомляє: Міністерство господарських справ признає 40 вагонів кухонної соли для верховинського населення. Окружні філії Українського Національного Об'єднання уже розпочали розподіл цієї соли.

РУХ ПОСПІШНИХ ПОЇЗДІВ МІЖ КАРПАТСЬКОЮ УКРАЇНОЮ ТА МАДЯРЩИНОЮ.

"Фелькшер Беобахтер" з 3. П. повідомляє: "Мадярсько-карпатоукраїнська комісія погодилася, щоб знову привернути залізничний рух: 7. лютого урухомлять залізничну лінію Камеце-Ужгород, 9. лютого рухнуть поїзди на лінії Севлюш-Вилок, а від 11. лютого курсуватиме поспішний поїзд Ясіня-Прага.

Меморіал канадійських українців.

УПС повідомляє з Вінніпегу: Українські організації Канади внесли меморіал до канадійського і британського уряду, в якому звертають увагу на значіння українського питання та просять скликати міжнародну комісію для прослідження положення українського народу.

Розв'язують хорватську справу.

Білгород. Тут відбуваються наради у хорватській справі. У князя регента Павла зібрались представники політичних груп та урядової партії за винятком самого Стоядіновича.

Наглі суди в Мадярищині.

Будапешт. Учора ввечері відбулась рада міністрів, після якої міністр справедливости видав розпорядок, яким уводить на цілому просторі держави наглі суди. Цей розпорядок стоїть безсумнівно у зв'язку з протижидівськими подіями мин. п'ятниці. Пристосування такого радикального засобу має на меті унеможливити дальші протижидівські заворушення.

ВИЗД МАДЯРСЬКОГО ПОСЛА З МОСКВИ
МОСКВА. Агенція Тасс оповіщує: Весь персонал мадярського посольства з послом Юнгером виїхав на поїзті чеському вийти Москву.

Ірландський ультимат до Англії.

БОМОБОВІ АТЕНТАТИ Й САБОТАЖІ.

Лондон. Агенція Райтера повідомляє, що 13. січня лорд Галіфакс отримав від тав. ірландської республіканської армії ультимат, в якому вимагають забрати за 4 дні всі британські війська з Ірландії. Ультимат містить погрозу, що якщо це не станеться у призначеному терміні, ірландські вояки знищать електричні в'їздки в Ірландії, крім того інтервеніуватимуть в Ірландії за війр британської інтервенції в Ірландії. З огляду на безпеку заборонено публіци уряду з учорашніми агентами відвідувати британський парламент.

Лондон. В руки англійської тайної поліції потрапив сенсаційний документ, що подає погляд на план терору й саботажів в Англії. Цей документ надіслав до Лондону поліція у Франції, яка сфальсифікувала його в часі тривоги.

Цілу низку бомбових замахів на прилюдні будівлі: на палату Бекінгем, на замок у Віндзорі, на парламент, на осідок Англійського Банку в Ситі, а також на головну квартиру Скотленд Ярд, тобто на будівлю льондонської тайної поліції. Крім того в документі занотовано імена уредовців тайної поліції, на яких мали виконати замах. Терористична кампанія мала зачатись у першій половині лютого. На думку льондонської поліції цей документ походить з кола, що співпрацюють з ірландською республіканською армією. У зв'язку з цим у Лондоні пороблено цілу низку охоронних заходів. Стережуть усі публічні будівлі, навіть церкви. Поліції вдалось розвідати імена обох осіб, що кермують цією підпольною саботажницькою акцією.

Лондон. В цілій Англії переведено тривогу, шукаючи вибухових матеріалів.

Конфлікт не поладнаний.

(Від нашого спеціального кореспондента.)

Прага, 31. січня

Приїхав я до Праги у найгостріший — здається — фазі затяжного конфлікту між центральним і карпатоукраїнським урядом.

У чому річ? За що йде боротьба?

За щож інше, як не за... український характер тої страдинської землі? Про що інше, як не про знищення того, що створив розбуктаний карпатоукраїнський нарід і спіння того, що ще створити може в логічному ході національної і державотворчої праці?

Видється це дивне, кошмарне, божевільне? Так, але в цьому божевільні є метода. Метода з двадцятилітньою практикою, яка, здавалося, вже вмерла з ментом зради Бродія, Фендика, Стойки і безлічі їх подібних.

Показується, що тільки — адалася.

Фактом є, що в Празі — всупереч устим логічним законам державної праці — існує все ще дуже сильна течія, що приїмає до балканівців відносини у Карпатській Україні, до повороту до старих метод колоніального правління в атмосфері якнайбільшого зріжничування політичних, світотладових і соціальних течій, до боротьби всіх проти всіх, — бо тільки в такій атмосфері приведення колоніальних метод може рахувати на успіх.

Саме ця течія нині в наступі. Обмотує вона густим павутинням татарських вісток і тривожних віщувань центральний уряд, викорисовує всі впливи та всі ходи, щоб виграти наступ і то виграти скоро, заки ще прийдуть карпатські вибори, у яких перемога українства вже нині виключає всякий сумнів.

Як знаєте, цей наступ почався з ментом іменування третім міністром Карпатської України ген. Прхалі. Іменування без попереднього пропозиції кандидата карпатоукраїнським урядом.

Зрештою, це вже наступ не перший. Ще нині мало хто знає, що після звичаєвої димісії карпатоукраїнського уряду о. д-ра Волошина у зв'язку з вибором федерального президента д-ра Гаха, перейшла небезпека коло Карпатської України дуже близько. Вище згаданий протинаукаський мафі вдалася тоді переконати уряд про konieczність іменування не український, а „карпаторуський“ уряд і склад того уряду був уже підписаний. Виглядав він так: б. міністр Е. Вагінський, як прем'єр, пос. Косей (оба „руські“) і два „принципи справедливості“ — український діяч д-р Михайло Брацкайко. Очевидно д-р Брацкайко був би тої „почести“ не прийняв і тоді рахувалися з доіменуванням д-ра Августина Штефана з Рахова, відомого русофіла і мадярона, того самого, що недавно втік до Румунії і звідти мабуть до Бухаресту. Інтерв'євій делегації Української Національної Ради, що тоді, в останній хвилині, приїхала з Хусту до Праги, можна завдячити, що до тої номінації не прийшло, хоч була вона вже урядово подана до ради і преси. Редакції мусили робити зміни вже на друкарській машині...

Це так між іншим для пояснення тла.

Отже нині „орді де батій“ у цьому другому, концентрічному наступі є імя ген. Прхалі. Традіють його тут у Празі у всіх відмінках. Чеський легіоніст старшина, русофіл, жонглер з москвою. Завантажований у зв'язках з російською еміграцією. Ще молодий (уродж. 1892 р.) і — кануть — твердої руки.

Яке булоб завдання ген. Прхалі?

Урядові чиновники твердять: привернути лад у Карпатській Україні, де цього ладу нібито нема.

Слово „лад“ дуже еластичне і тому не диво, що русофільські кола у Празі інтерпретують його ось як:

1) Ген. Прхала стане безапеляційно міністром внутрішніх справ. Таким чином дістане в руки адміністрацію, жандармерію і поліцію Карпатської України. Розв'яже після кількох очевидних конфліктів „Карпатську Січ“.

2) Стримає рішення виборів, допускаючи до „вільної гри сил“. Потім переведе вибори вільно з природними вимогами тої „гри сил“.

Що в такій коніктурі дішло б врешті-решт до уступлення обох українських членів уряду — це річ очевидна. Тоді виникли б на арену панове Вагінський і Косей і тоді Карпатська Україна сідала б „французької, шведської, англійської“.

Урядові кола твердять, що русофільська, вище зясована інтерпретація неправдива, що ген. Прхала одверто заявив на міністерській раді за дальшим втриманням українського характеру Карпатської України. Що хоче працювати в тісному і лояльному контакті з прем'єром о. Волошином.

Отже?

Отже ні карпатоукраїнський уряд, ні тамошні автохтонні населення ні чути не хочуть про появу ген. Прхали в ролі міністра тої землі. Вірять запереченням центрального уряду, але не хочуть. З конституційних і престижних мотивів. З волі автохтона господарити самому на своїй рідній землі. З переконання врешті, що нічого змінювати не треба, бо краще бути не може в привірванні до відносин з останнього двадцятиліття.

Вслід за цим, коли ген. Прхала приїхав був перед десяти днями вперше на Закарпаття в ролі міністра — всюди натрапив на стіну негачії та нехиті. Краєвий командант поліції відмовився виконати його прикази, провідні кола адміністрації — те саме. Прем'єр о. Волошин заявив йому на аудієнції, що не може визнати його призначення. Ген. Прхали не залишилося нічого іншого, як відїхати назад до Праги.

Нині стоїмо перед конфліктом, що набирає з дня надень на гостроті. Центральний уряд боронить тепер вже не тільки правильності чи неправильності свого політичного кроку, але перш за все свого престижу. Карпатоукраїнський уряд боронить не тільки свого престижу, але передовсім непорушності конституційно признаного суверенітету нації.

В мин. четвер спеціальному делегатові карпатоукраїнського уряду президіальному секретареві С. Ключуракові вдалося було всеж нав'язати нитки компромісу з центральним урядом. Говорилося про іменування третім міністром українця, при чому ген. Прхала мав залишитись четвертим міністром без теки, в хара-

тері повновласного міністра для справ між центральним і краєвим урядами.

Всі ці медіації перервалися нагло і несподівано у п'ятницю 27. січня. До Праги приїхав урядова вістка про саботажне зірвання вісток з будинку польського консулту в Севастополі у зв'язку з черговою демонстрацією у Севастополі сівчанів (2). Крім цього демонстрації різко польський побіл у Празі.

Очевидно, не могло статися нічого кращого для оживлення протинаукаської ішії у Празі, як цей — неперевірний арешт — інцидент. Безперечно, провідний виступ (і віримо, щоб брали в ньому участь сівчанів і однієї з них, чи без них) дав противникам Карпатської України новий управнений аут у рух для ще сильнішого натиску на центральний уряд.

Все це сталося причиною, що в п'ятницю прем'єр Беран уже взагалі не говорив про твердого міністра, але ультимативно заявив негайного приїзду прем'єра о. Волошина і мін. Ревая до Праги. Це домагання прем'єра о. Волошина з місця відкинув, але згодом погодився на виїзд мін. Ревая з дорученням з'ясувати інцидент з пошануванням престави цієї сторін.

В суботу 28. січня приїхав мін. Ревая до Праги і з місця почав розмови з прем'єром Бераном та довіреником президента Гаха, міністром пропаганди Гавелькою. Розмови обидвох сторін тривали до понеділка вечора 30. січня.

Закінчилися вони знову нічим. Прем'єр Беран заявив, що не відкличе ген. Прхали на Ревая повторив категоричну заяву свого уряду, що тої номінації не приймає до відома. І саму декларацію зложив мін. Ревая ще і президентові республіки.

Нині мін. Ревая відїхав назад до Хусту. Отже конфлікт не поладнаний. Тягнеться він крім дисонансом над взаєминами між Прхалю та Хустом. Політична атмосфера згущується.

Роман Галин

При простуді ЗЕЛА ПРОТИ ТЕРПІТЬ ЛЕГЕНІ застатити відомі як „Чай Пулльманна“

погодять кашель. — Можна дістати в аптеках і дрогеріях. — Ціна за пачку зол. 1.55.

З польської преси.

НА СХІД ЧИ НА ЗАХІД?

Ми вже згадували про те, що весь світ чекав від промови Гітлера відповіді на одне питання: куди звернеться акція Німеччини в найближчому майбутньому? Велика частина польської преси станула на тому становищі, що канцлер Німеччини не дав ясної відповіді на це питання, але різні його вислови казуть допускати, що німці звернуться в першу чергу на Захід. У зв'язку з цим „Кур'єр Познаньскі“ звертає увагу на кінцевий уступ промови канцлера Гітлера, який Польська Агенція Телеграфічна подала у зміненому вигляді, наслідком чого той уступ набрав іншого значіння. В німецькому радіо можна було чути і німецька преса подає цей кінцевий уступ промови в такій формі:

„Німеччина щаслива, що має сьогодні на заході, півдні і півночі заспокоєні кордони.“

Цю заяву Польська Агенція Телеграфічна подала в такому змісті:

„Німеччина щаслива, що має сьогодні на заході і східі, на півдні і півночі заспокоєні кордони.“

Підхопивши це виленьський „Глос Народови“ (ч. 34 з 3-го лютого ц. р.) пише:

„З цього порівняння виходить: 1. що канцлер Гітлер східньої границі Райху не вважає заспокоєною границею і то виразно в протиставленні до решти границь Райху; 2. що текст промови, який проголосила Польська Агенція Телеграфічна, додає східню границю, якої в автентичному німецькому тексті нема.“

„Глос Народови“ наводить інший приклад, теж з промовою Гітлера, як ПАТ препарує тексти. У своїй вересневій промові в минулому році канцлер Гітлер сказав: „Німеччина має

сьогодні з багатьох сторін зовсім заспокоєні границі і рішена ці границі прийняти і зробити незмінними й остаточними.“ Польська Агенція Телеграфічна подала цей уступ так: „Німеччина має сьогодні з усіх сторін заспокоєні границі... і т. д.“

„Отже це не перший раз — пише „Глос Народови“ — ПАТ робить ці зміни і міни, які в основі перетворюють заяву, яка чейже щось каже про північ, яку має намір вести Німецький Райх.“

„В данім випадку, коли йде про висловки щодо найближчого напрямку Гітлера, ясно, що брак у заяві канцлера Гітлера, що також границю Німеччини східі вважає заспокоєною, мусить мати щось значити. Це тим більше значить, що канцлер назвав три інші сторони східі і західі, півдні і півночі.“

„З цього ні трохи не виходить, що внаслідок цього ми вважаємо, що східня границя безпосередньо загрожена. До такого висновку бракує інших елементах, елементів, що вказували б на справжню негайну загрозу. Але в кінцевому уступі промови канцлера Гітлера виразне заперечення погляду, що ми не підтримуємо, але який висловлює більша частина преси, а саме: що в півночі чеської лінії німецької політики нема, виключно в західному напрямку. На чому, що послаблює нашу чужість.“

„Глос Народови“ підкреслює, що виленьський погляд, що поглядає на схід Європи у найближчому майбутньому був забезпечений переміщенням у пором.“

Німецькі кольонії.

БЕРЛІН ПАТ. „Націоналсоціалістичне Кореспонденц“ уже обговорює господарську та расову політику райху на будучих кольоніальних областях. Урядовий партійний орган пише н. ш., що „німецькі кольоніальні області будуть

піддані під жидів“, тубильні мешканці і їхніх резерватах, суїцідальні племена, перепони з боку білих виспіватимуть цілі управління пося.

Конфлікт не поладнаний.

(Від нашого спеціального кореспондента.)

Прага, 31. січня

Приїхав я до Праги у найгострішій — адже — фазі затяжного конфлікту між центральним і карпатоукраїнським урядом.

У чому річ? За що йде боротьба?

За щось інше, як не за... український характер тої страдницької землі? Про що інше, як не про знищення того, що створив розбужений карпатоукраїнський нарід і спинення того, що ще створити може в льогічному ході національної і державотворчої праці?

Видается це дивне, кошмарне, божевільне? Так, але в цьому божевільні є метода. Метода з двадцятилітньою практикою, яка, адава-юся, вже вмерла з ментом зради Бродія, Фен-дика, Стойки і безлічі їм подібних.

Показується, що тільки — адавалася.

Фактом є, що в Празі — всупереч усяким злогичним законам державної рації — існує все ще дуже сильна течія, що прямує до балканізації відносин у Карпатській Україні, до повороту до старих метод колоніального правління в атмосфері жорсткішого зрізання політичних, світоглядних і соціальних течій, до боротьби всіх проти всіх, — бо тільки в такій атмосфері приведення колоніальних метод може рахувати на успіх.

Саме ця течія нині в наступі. Обмотує вона густим павутинням татарських вісток і трі-вожних віщувань центральний уряд, викорис-товує всі впливи та всі ходи, щоб виграти на-ступ і то виграти скоро, заки ще придуть ко-патські вибори, у яких перемога українства вже нині виключає всякий сумнів.

Як знаєте, цей наступ почався з ментом іменування третім міністром Карпатської Укра-їни ген. Прхалі. Іменування без попереднього пропозиції кандидата карпатоукраїнським урядом.

Зрештою, це вже наступ не перший. Ще нині мало хто знає, що після звичаєвої дімісії карпатоукраїнського уряду о. д-ра Волошина у зв'язку з вибором федерального президента д-ра Гаха, перейшла небезпека коло Карпат-ської України дуже близько. Вище згаданий протиукраїнський мафії вдалося тоді переконати уряд про konieczність іменувати не український, а „карпаторусський“ уряд. І склад того уряду був уже підписаний. Виглядав він так: 6. міні-стр Е. Бачинський, як прем'єр, пос. Коссей (оба „руські“) і для „привагання справедливо-сти“ — український діяч д-р Михайло Брашай-ко. Очевидно д-р Брашайко був би тої „поче-сти“ не прийняв і тоді рахувалися з доіменуван-ням д-ра Августина Штефана з Рахова, відомого русофіла і малярона, того самого, що недавно втік до Румунії і звідти мабуть до Бу-дапешту. Інтервенції делегації Української На-ціональної Ради, що тоді, в останній хвилині, приїхала з Хусту до Праги, можна завдячити, що до тої номінації не прийшло, хоч була во-на вже урядово подана до радів і преси. Редак-ції мусили робити зміни вже на друкарській машині...

Це так між іншим для пояснення тла.

Отже нині „ордр де батая“ у цьому друго-му, концентрічному наступі є імя ген. Прхалі. Традують його тут у Празі у всіх відмінках. Нескільки легіоновий старшина, русофіл, жонатий з московкою. Заангажований у зв'язках з російською еміграцією. Ще молодий (уродж. 1892 р.) — кажуть — твердої руки.

Яке булоб завдання ген. Прхалі?

Урядові чинники твердять: привернути лад у Карпатській Україні, де цього ладу нібито нема.

Слово „лад“ дуже еластичне і тому не див-но, що русофільські кола у Празі інтерпрету-ють його ось як:

1) Ген. Прхала стане безпезпачібно міні-стром внутрішніх справ. Таким чином дістане в руки адміністрацію, жандармерію і поліцію Карпатської України. Розв'яже після кількох очевидних конфліктів „Карпатську Січ“.

2) Стримав речинеш виборів, допускаючи до „вільної гри сил“. Потім переведе вибори вгідно з природними вимогами тої „гри сил“.

Що в такій коніюктурі дійшло б врешті-решт до уступлення обох українських членів у-ряду — не річ очевидна. Тоді виїхав б на ар-ену панове Бачинський і Коссей. І тоді Карпат-ська Україна стала б фрагментом, епізодом минулого.

Урядові кола твердять, що русофільська, вище зясована інтерпретація неправдива, що ген. Прхала одверто заявився на міністерській раді за дальшим втриманням українського ха-рактеру Карпатської України. Що хоче працю-вати в тісному і льогальному контакті з прем'є-ром о. Волошином.

Отже?

Отже ні карпатоукраїнський уряд, ні тамош-не автохтонне населення ні чути не хочуть про появу ген. Прхали в ролі міністра тої землі. Ві-рять запевненням центрального уряду, але не хочуть. З конституційних і престижних моти-вів. З волі автохтона господарити самому на своїй рідній землі. З переконання врешті, що нічого змінювати не треба, бо краще бути не може в прирівнянні до відносин з останнього двадцятиліття.

Вслід за цим, коли ген. Прхала приїхав був перед десяти днями вперше на Закарпаття в ролі міністра — всюди натрапив на стіну не-гації та нехиті. Краєвий командант поліції від-мовився виконати його прикази, провідні кола адміністрації — те саме. Прем'єр о. Волошин заявив йому на авдієнції, що не може визнати його призначення. Ген. Прхалі не залишилося нічого іншого, як відїхати назад до Праги.

Нині стоїмо перед конфліктом, що набирає з дня надень на гостроті. Центральний уряд боронить тепер вже не тільки правильності чи неправильності свого політичного кроку, але перш за все свого престижу. Карпатоукра-їнський уряд боронить не тільки свого прести-жу, але передовсім непорушності конституцій-но признаного суверенітету нації.

В жни. четвер спеціальному делегатові карпатоукраїнського уряду президіяльному се-кретареві С. Ключуракові вдалося було всеж наважати нитки компромісу з центральним уря-дом. Говорилося про іменування третім міні-стром українця, при чому ген. Прхала мав зали-шитися четвертим міністром без текн, в харак-

3 польської преси.

НА СХІД ЧИ НА ЗАХІД?

Ми вже згадували про те, що весь світ чекав від промови Гітлера відповіді на одне питання: куди звернеться акція Німеччини в найближчому майбутньому? Велика частина польської преси станула на тому становищі, що канцлер Німеччини не дав ясної відповіді на це питання, але ріжні його вислови кажуть допускати, що німці звернуться в першу чергу на Захід. У зв'язку з цим „Кур'єр Познаньскі“ звертає увагу на кінцевий уступ промови кан-цлера Гітлера, який Польська Агенція Телегра-фічна подала у зміненному вигляді, наслідком чого той уступ набрав іншого значіння. В ні-мецькому радію можна було чути і німецька преса подає цей кінцевий уступ промови в та-кій формі:

„Німеччина щаслива, що має сьогодні на заході, півдні і півночі заспокоєні кор-дони.“

Цю заяву Польська Агенція Телеграфічна по-дала в такому змісті:

„Німеччина щаслива, що має сьогодні на заході і сході, на півдні і півночі заспо-коєні кордони.“

Підхопивши це виленський „Глос Народо-ви“ (ч. 34 з 3-го лютого ц. р.) пише:

„З цього порівняння виходить: 1. що канцлер Гітлер східної границі Райху не вважає заспокоєною границею і то виразно в протиставленні до решти границь Райху; 2. що текст промови, який проголосила Польська Агенція Телеграфічна, додає східну границю, якої в автентичному ні-мецькому тексті нема.“

„Глос Народо-ви“ наводить інший приклад, той з промовою Гітлера, як ПАТ препарує тексти. У своїй вересневій промові в минулому році канцлер Гітлер сказав: „Німеччина має

тері повновласного міністра для справ зв'язку між центральним і краєвим урядом.“

Всі ці медіації перервалися нагло і несподі-вано у п'ятницю 27. січня. До Праги приїхав урядова вістка про саботажне зірвання виїзду з будинку польського консуляту в Севастополі у зв'язку з черговою демонстрацією укупорюван-них... січовиків (?). Крім цього демаршував різко польський посол у Празі.

Очевидно, не могло статися нічого кращо-го для оживлення протиукраїнської акції у Празі, як цей — неперевірений зрештою — ін-цидент. Безперечно, провокаційний виступ (не-лірично, щоб брали в ньому участь січовики в одностроях, чи без них) дав противникам Кар-патської України новий управисний аргут у ру-ки для ще сильнішого натиску на центральний уряд.

Все це сталося причиною, що в п'ятницю прем'єр Беран уже взагалі не говорив про не-твертого міністра, але ультимативно закликав негайного приїзду прем'єра о. Волошина і мін. Ревая до Праги. Це домагання прем'єра о. д-ра Волошина з місця відкинув, але згодом від-дився на виїзд мін. Ревая з дорученням за-крити інцидент з пошануванням престижу обо-сторін.

В суботу 28. січня приїхав мін. Ревая до Праги і з місця почав розмови з прем'єром Бераном та довіреником президента Гаха, міні-стром пропаганди Гавелькою. Розмови обо-сторін тривали до понеділка вечора 30. січ-ня.

Закінчилися вони знову нічим. Прем'єр Беран заявив, що не відкличе ген. Прхалі; мін. Ревая повторив категоричну заяву свого уря-ду, що тої номінації не приймає до відома. Ту-саму декларацію зложив мін. Ревая ще і пре-зидентові республіки.

Нині мін. Ревая відїхав назад до Хусту. Отже конфлікт не поладнаний. Тяжить він на-крім дисонансом над взаєминами між Прагою та Хустом. Політична атмосфера згущується.

Роман Голяк

При простуді ЗЕЛА ПРОТИ ТЕРПІНЬ ЛЕГЕНІ загально відомі як „Чай Пугльманна“

лагодять кашель. — Можна дістати в апте-ці і дрогеріях. — Ціна за пачку зол. 1.65.

сьогодні з багатьох сторін зовсім заспокоєні границі і рішені ці границі прийняти і при-ти незмінними й остаточними.“ Польська А-генція Телеграфічна подала цей уступ так: „Ні-меччина має сьогодні з усіх сторін заспокоєні границі... і т. д.“

„Отже це не перший раз — пише „Глос Народо-ви“ — ПАТ робить ці зміни в тексті, які в основі перетворюють зміст про-мови, яка чейже щось каже про захід, на заяву, яку має намір вести Німецький Райх.“

„В данім випадку, коли йде про зміну, чи щодо найближчого напрямку тієї ак-ції, ясне, що брак у заяві канцлера Гітлера ви-значення, що також границю Німеччини на сході вважає заспокоєною, мусить мати щось значити. Це тим більше значення, що канцлер назвав три інші сторони: захід, пів-ніч, південну і північну.“

„З цього ні трохи не виходить, що внаслідок цього ми вважали, що наша східна границя безпосередньо загрожена. До такого висновку бракує інших кон-кретних елементів, що виключали б таку справжню негайну загрозу. Але в цьому кінцевому уступі промови канцлера Гіт-лера виразне заперечення того, що ми не підтримуємо, але який зміст, з по-літичної частини преси, а саме, що в зв'язку з чому часі діяла німецької політики, виключно в західному напрямку. Це значить, що послаблене нашу чуйність.“ „Глос Народо-ви“ підкреслює, що канцлер Гітлер висловлює погляд, що помилкою є думка, що будьтоб Схід Європи у найближчому май-бутньому був забезпечений перед німцями по-ром.“

Німецькі кольонії.

БЕРЛІН. ПАТ. „Націоналсоціалістичне Ко-респонденц“ уже обговорює господарську та расову політику райху на будучих кольоніаль-них областях. Урядовий партійний орган пише м. ін., що німецькі кольоніальні області будуть

вільні від жидів, тубільні мешканці і на-ших резерватах, суцільними власниками, перепони з боку білих аристократів, управати поля.

КОМУНІКАТ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО - ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ.

ЕРУСАЛИМ. Бритійські військові частини
тримали і перешукували в північній частині араб-
ських сіл. У двох місцевостях вкрито 23
аравів.

Иван Филатов
(Иван Филатов)

президента Франції.
саю, що довершують вибору, повинні б відбутись у дні 10. квітня. Однак цей день є востаннєм понеділком. З цієї причини прем'єр, до того разом з президентом сенату належить розкласти національних зборів, має намір перенести ці збори 5 днів скорше, тобто на дні 5. квітня ц. р.

ського кабінету.
спільної безпеки, щодо ролітичної ситуації.
Парламентарна група урядової партії, на яку
відбути сьогодні рано засідання, на якому
тілі погодити справу вибору президента
сольської палати відложила не
понаділок.

ПАРИЖ. ПАТ повідомив, що
дінович зголосив димісію цього зв.

З Товариства „Відродження“

КОМУНІКАТ І. ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ ВІШАНУВАННЯ 30-ЛІТТЯ Т-ВА „ВІДРОДЖЕННЯ“.

1. Згідно з рішенням Головної Ради Т-ва „Відродження“ проголошуємо 1939. рік ювілейним роком відродженської праці.

2. Рівночасно визнаємо філії, кружки, поодиноких членів і прихильників нашого руху до вшанування цього ювілею відповідними концертами, академіями й рефератами.

3. Усіх діячів протинальогольного руху просимо надсилати до кінця лютого 1939. р. матеріали до ювілейного альманаха. Залежить нам передовсім на короткій, ілюстрованій світлинами історії кожної філії й кожного кружка. Поза тим численно на спомини, новелі й фейлетсн. зв'язані з нашим рухом. Врешті раді б ми бачили статті програмові й ідеологічні.

Львів, 31. січня 1939.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ:

Проф. І. Тесля; проф. А. Антонович;
м-р Яр. Чума.

ІМПРЕЗИ Т-ВА „ВІДРОДЖЕННЯ“ У ЛЬВОВІ.

Головна Рада Українського Протинальогольного і Протинальотинного Товариства „Відродження“ у Львові подає до ласкавого відома Українського Громадянства, що крім лютневих відродженських курсів, викладів і рефератів у Львові та в краю в усіх товариствах, улаштуємо у днях 12, 13, і 14. лютого ц. р. в саях Української Захоронки в „Народньому Домі“ при вул. Рутівського ч. 22, III. пов. Протинальогольний дні Товариства „Відродження“.

I. Неділя, 12. II., год. 17.: 1. Відкриття протинальогольної вистави. 2. Публічна дискусія: „За, чи проти абстиненції?“

II. Понеділок, 13. II., год. 17.: Жива відродженська газета.

III. Вівторок, 14. II., год. 16.: Відродженська Ялинка з ляльковим вертепом і товариськими забавами.

Протинальогольна і протинальотинна вистава відкрита у тих же саях від 12. до 28. лютого, від 9. до 18. години.

На ті імпрези та виставу запрошує батьків і молодь, виховні й освітні установи та все Українське Громадянство

Головна Рада Т-ва „Відродження“.

ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ДЛЯ „ВІДРОДЖЕННЯ“.

Тому, що з огляду на зимову допомогу безробітним Т-во „Відродження“ не дістало дозволу на збірку у всіх трьох воєводствах, прохаємо оцим усе Українське Громадянство складати поодинокі добровільні ювілейні датки для „Відродження“. Особливо в місяці лютому ніхто українців не повинен відмовитись у цьому ювілейному році „Відродження“ від такого датку на фонд боротьби з отрутами, що від віків руйнують морально й матеріально український нарід.

Головна Рада Т-ва „Відродження“.

Молодь --- дітям.

Хто працює для наших найменших, той кладе основу під краще завтра свого народу. Розуміють це добре культурні народи, тому над освітою дітей працюють не тільки родичі, школи, але й усілякі товариства і то різними засобами, щоб придати діворі широкий обсяг відомостей з різних ділянок знання.

Кілько-ж то цікавих авадій ріжнотанітного змісту дає дітям радіо, кілько імпрез улаштовують школи! Навіть поважні, великі театри дують для дітей вистави, получені не раз з більшими коштами і всілякими акцесоріями. Вони дають дітям не тільки забаву, що вводить дитячу увагу в чарівний світ авичайно гарно спенічно ілюстрованої байки, але беруть під увагу і ціл дидактичну, що скривається в тексті байки.

Саме цилк цього роду вистав залує давати філія „Союзу Українок-Емігранток“ у Львові з Комітетом „Брат-Братові“ і першою з них буде фантастична казка „Дід Мороз“ М. Шугаєвського, що відбудеться 15-го лютого ц. р. в саяі театру Ріжнотанітностей. Грати буде молодь старша під режисерією рутинованої артистки п. Софії Орлин. У виставі візьме участь балет п. Суховерської. Чистий дохід призначений на підмогу для сиріт по емігрантах, що в останніх саях утратили батьків та опинились у крайній нужді.

Маємо повну надію, що українське старше громадянство і наші маленяті підуть назустріч нашим зусиллям і візьмуть „Діда Мороза“ янайчисленніше. О. Шпановська

З громадянської діяльності д-ра Данила Стахури в Самбірщині.

ДРУГИЙ ПЕРІОД ДІЯЛЬНОСТІ Д-РА СТАХУРИ В САМБОРІ.

Вибір співробітників для праці в повіті.

Щойно в 1901. році, по смерті адвоката д-ра Гумецького, спровадився д-р Стахура знову до Самбора, отворивши тут адвокатську канцелярію. Був тоді звичай, що українці адвокати осідали лише в тих містах, де не було другого українця адвоката, щоб собі не робити конкуренції. Якраз по смерті адвоката д-ра Гумецького, приїхала до моєї дружини її вчителька, нині ще діяльна професорка Ольга Ціпановська, прослідити терен Самбора для свого швагра, будучого адвоката.

За час десятилітньої неприязності Стахури філія „Просвіти“ ледви прозябала. Великі урядники українці: судді, професори тощо. Найбільше ще праці вложив недавно померлий Теодор Біленький, професор семінарії, що провадив філію добрих кілька літ, журачись найбільше читальнею „Просвіти“ в Бабині, що виборола собі право шинкувати горівкою.

Д-р Стахура, вернувшись по 10-ти роках до Самбора, застав філію „Просвіти“ в такій стані, який знаємо з морального сенсу вершилка: „Птах, щупак і рак“. Філію вели ц. к. урядовці, що то в серці мали багато тепла для неволі народу та їхне державне становище не позволявало їм виступати проти істнующого режиму отворто, явно упоминатися за кривдою народу. Д-рові Стахурі це відразу не подобалося, і він в 1902. році, вибраний до нового Виділу філії „Просвіти“, він відразу багато свіжого повітря. Як людина молода, повна життєвої енергії, рішучості, здоровля, притім незалежна від ц. к. уряду, він до нововибраного Виділу багато ініціативи. Його не вдовольняв стан 12 читалень, що ледво животіли, але зараз на першій засіданні Виділу заповів, що до кількох літ цілий самбірський повіт мусить покритися діяльними читальнями „Просвіти“. Щоб додержати слова, він оглянувся за інтелегентними помічниками і найшов таких двох, що самі жертвували свої услуги до співпраці, а саме: Франц Сілецький, емеритований учитель, людина в силі віку і здоровля і Олекса Духович, емеритований інспектор шкільний, а третій депендент Стахури Евген Коляджин. Згадані помічники уложили плян розіздлу щонеділі по селах, де давали відповідні реферати. Села розрухалися. Стахуру дня 28. XII. 1903. р. вибрано головою філії „Просвіти“; на чолі цієї філії стояв він до 1919. року, до часу примусового відїзду за кордон.

ОСНОВУВАННЯ ЧИТАЛЕНЬ.

Зачав основувати нові читальні за читальнями. Здобував село за селом. Освітній рух закипів у повіті на добре, тимбільше, що то були часи російсько-японської війни, час революційних розрухів в Росії, чим нарід по наших селах дуже цікавився. Д-р Стахура не зносив ніякої угодовщини, не узнавав ніякої „нової ери“ і тим веднав собі відразу нарід, передовсім селян. Кожної неділі сідав зі своїми помічниками на фіру та їхав від села до села здобувати позицію за позицією, навіть у тих селах, де були чинні москвофільські читальні. Був то час, де в Австрії рішено покінчити з куріальним парламентом і запровадити безпосереднє, рівне, тайне, загальне і пропорціональне виборче право.

Перед виборами президента Франції.

ПАРИЖ У парламентарних колах вичікують оголошення у найближчих днях речиння виборів президента французької республіки. Згідно з конституцією вибори нового президента мусять відбутись навізніше на місяць перед упливом каденції президента, що урядує. Тому, що президент Лебрен свій уряд переняв 10. травня, нормально національні збори у Вер-

саях, що довершують вибору, повинні відбутись у дні 10. квітня. Одне це день є мовним повеліком. З цієї причини прем'єр, до того разом з президентом сенату належить скликання національних зборів, має намір скликати ці збори 5 днів скорше, тобто на день 5 квітня ц. р.

Вже по однорічній праці в Самбірщині, писав Стахура до директора канцелярії „Просвіти“ у Львові, що читальний рух у Самбірщині розвивався на добре й він піде таким темпом даліше.

Помічник Стахури інспектор Духович пильнував канцелярії „Просвіти“, мав дар стгати залеглі вкладки і приєднувати нових членів так, що за рік праці прибуло філії 226 членів. Довірочні збори скликавав Стахура окремо для селян, окремо для загонової шляхти, окремо для народніх учителів. Від самбірської інтелігенції виводив прочитані числа „Діла“ і пересилав їх читальням. Новістю були відозви до міських пань українок, до сільських жінок, до ремісників, до провідників національно-демократичної партії. По року праці, звіт інспектора Духовича до Головного Виділу викажує, що на 89 сіл самбірського повіту в 46 селах бачимо вже читальні „Просвіти“. В 43 селах не було на жаль ще ні одного члена „Просвіти“, так, що на 61.476 українців Самбірщини зайшлося всього 226 членів центральної „Просвіти“! До слабо діючих 12 читалень забрався Стахура з цілою енергією, щоб їх оживити, приділивши кожній одного з виділових, як наглядча-опікуна.

В 1906. році відбудув д-р Стахура зі своїми помічниками Духовичем, Сілецьким, Коляджиним і о. Бордуном, парохом з Вікит, люстрацію всіх читалень. Змусив більшу частину читалень, щоб вивісили на видному місці таблиці з написами: „Читальня „Просвіти“ і придала портрет Шевченка. За його старанням кільканих читалень перший раз устроїли святе в честь Шевченка. Деякі читальні заложили собі хор. Кілька читалень заложило курс аналіфбетів. Читальні в Бережниці, Білинці, Викоті, Ваньовичах, Лопушній, Татарях, Торгановичах, Черхаві і Чукві заложили крамниці, а читальні в Бабині перестала шинкувати горівкою. Чим читальні заперенумерували 40 примірників „Свободи“, органу нац.-демократичної партії. Задали наші люди читати й цікавитися газетом, тижневиком!

В міжчасі д-р Стахура заснував у Самборі також політичне товариство „Повітовий Народний Комітет“, якого став головою, і до політичної організації втягнув найбільше світли елементи з селян, що виробилися з часом при читальнях „Просвіти“, а також деяких відомих одиниць зпоміж народнього вчителівства. Вони допомогли багату Стахурі. Дотепер з рядів народнього вчителівства ніхто до народньої роботи не ставав, бо кс. інспектор Коляджин нікого з українців-учителів до самбірського повіту не приймав. Щойно по уступленні інспектора кс. Куліша почали поволі осідати в Самбірщині вчителі українці, що недовго покінчили тут учительську семінарію. Більш ідеїні юнаки, виховані в тайних студентських гуртках, як: Михайло Коберський, Василь Желецький, Евст. Менцінський, брати Коберські. Вони всі розділили повіт між себе, осідали в різних місцях і своєю тихою мурашковою працею організували селян, найбільше по москвофільством затроених селах.

Іван Филіппович
(Далі буде)

Криза югославянського кабінету.

ПАРИЖ. Агенція Аваз повідомляє з Білгороду: В кабінеті прем'єра Стоядіновича повстала криза. 5 міністрів подалося до димісії, між ними: 2 магометани — Мегмуд Спаго, міністр комунікацій та Шафер Кулянович, міністр без теки, 2 словінці — Міро Крок, міністр прилюдних робіт і Франц Снай, міністр без теки та серб — Дарина Цветкович — міністр су-

спільної безпеки, вождь робітничої організації Парламентарна група урядової партії, що відбудує сьогодні рано засідання, на якому тілі погодити справу вибору президиума софської палати відложила не засідати сьогодні.

ПАРИЖ. ПАТ повідомляє: Прем'єр Стоядінович зголосив димісію цілого кабінету.

Нова українська станиця у Львові.

Недавно повстала у Львові українська ви-
робнича сталева новачка меблів „Еар“, що міс-
титься при вул. Кор. Личинського 23.

Дуже широко поширене в останніх часах
стосунки зразків українського народного ми-
стецтва в кераміці, тканинах та одязі якось не-
статково знайшло пригноблення в дереві. Прав-
да, досить поширений тепер виріб гуцульських
торієв, топірців і т. і., але великих речей у де-
реві на більшу скалю досі не було. Цю прогали-
ну старався саме виповнити агадана виробни-
ча, що випускає на ринок новочасні, стилеві меблі
з зразками українського народного мистецтва.

Стилеві українські меблі повинні знайти до-
рогу не тільки до приватних домів, але також

до бюр наших центральних установ та всяких
інших суанців. Замість купувати чужу нам куль-
турно міську тапдиту, заступаймо її високовар-
тісними рідними виробами!

Нашим обов'язком підтримати цей почин,
бо виробнича „Еар“ — це новий варстат праці для
наших безробітних молодих інтелігентів і реміс-
ників. Виробнича меблів „Еар“ ведуть м-р Підгоро-
децький та інж. Драган.

Побажати б тільки, щоб виробнича „Еар“ сто-
сувала високовартісні зразки народного ми-
стецтва, використовуючи музейні збірки та сво-
єю солідністю здобула собі не тільки україн-
ський ринок, а й загранично

К. Д.

КІР

Львів, Уейського 6. Тел. 280-88.
СТАНІСЛАВІВ, 3-го Мая 4. П. тел. 255.

П Л Я Н И

КОШТОРИСИ

БУДОВИ

хитський, Дмитро Стасів та як помічників для
поодиноких ділянок д-рів: Дубового, Галібея,
Андрія Буратинського, Прокопівича, Барі-
ляка.

На внесення д-ра Філяса Загальні Збори
подивували товаришам за видатну працю на
стійках в українських кооперативах здоров'я
та закликали їх до дальшої видатної праці,
щоб вони стали зразками для майбутніх пра-
цівників на цій ділянці лікарської суспіль-
ної служби. Також на внесок д-ра Філяса Загальні
Збори вибрали свого члена-основника й орга-
нізатора Товариства д-ра Зинівія Левичського
в Коломию почесним членом Товариства.

ЛИСТ ГІТЛЕРА ДО ЛИТОВСЬКОГО РИБОЛОВА.

КЛАЙПЕДА. Литовський риболов Печу-
лайтис врятував у часі морської бурі двох ні-
мецьких риболовів. Перед кількома днями Печу-
лайтис дістав з канцелярії Гітлера письмо з по-
дякою за геройський вчинок. Це письмо підпи-
сав сам канцлер, а як додаток до нього був у ко-
верті чек на 100 нім. марок.

БУДОВА НІМЕЦЬКОГО ДРЕНАВТА.

ЛЬОНДОН. „Експрес-Телеграф“ пові-
домляє з Берліна, що 1-ий німецький дренавт
поємності 35.00 тон спустять на воду в першій
половині березня. Другий дренавт цього самого
типу збудують цього року.

АРЕШТУВАЛИ САБОТАЖНИКА.

ЛЬОНДОН. У висліді докопання, що їх ве-
ла поліція, арештовано одного чоловіка під за-
кидом участі в замаху, доконаних на стації
підземки в Лестер та Тоттенгем. В арешто-
ваного найдено вибуховий матеріал.

ЛЕТУНСЬКА СПОЛУКА БЕРЛІН—ТОКІО

БЕРЛІН. Німецька „Люфтвафза“ заключи-
ла договір з японськими летунськими лініями,
який передбачує проведення правильної ні-
мецької летунської служби між Берліном і
Токіо.

Не тримайте долярів, інвестиційних позичок та цінних паперів.

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1.1. Тел. 292-15 і 200-15.

Зарплатні цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідається про виграну згад. в речинці заінкаують Вам відсотки.

XXIV. Загальні Збори Українського Лікарського Т-ва у Львові.

Дня 28. січня ц. р. відбулися XXIV. Загальні
Збори Українського Лікарського Товариства
у Львові у приваті 60 членів, у цьому двох де-
легатів філій Товариства та 8 членів з про-
вінції.

Збори відкрив голова Товариства д-р О-
лександр Половинський, що привітав прива-
них делегатів філій та агадав померлих у ді-
ловому році членів д-рів: Олександра Петра
Литовського, Евгена Дурделла та Евгена Коб-
ряковського. Память померлих ушанували при-
кни, вставши з місць і в повній мовчанці.

З черги голова звітував про діяльність
Зборів й Товариства. Праця в Товаристві була
покладена на комісії, яких у діловому році
було 4 та 6 рефератів. Комісії: наукова, орга-
нізаційна, кооператив здоров'я, товариського
жизня, реферати: зв'язок з Медичною Грома-
дою, для ветеринарних лікарів, спортовий, де-
легат до лікарської колегії Українського Шпи-
тально, делегат до комітету оборони прав віль-
них професій, зв'язку з Українським Гігієніч-
ним Товариством.

Діловий рік Товариства був дуже важкий
і складний на відкриття та орухомлення першо-
го Українського Шпитально у Львові. Саме це
дело сприяло праці в товаристві тому, що всі
члени, що досі працювали в товаристві, від-
дали свою працю та увагу шпиталеві Всеж на-
родній ділянці присвячені щотижневі сходили
Товариства. Було їх 36 — і на них виголоше-

но включно з демонстраціями 44 виклади. За-
мітні є сходили в Українському Шпиталі з де-
монстраціями хворих — таких сходили було 3.

Організація Товариства наслідє 381 за-
чайних членів та 17 членів-кореспондентів,
згуртованих в централі у Львові та 4 філіях: у
Коломиї, Станіславові, Тернополі та Переми-
шлі. З цих філій тернопільська основана в ді-
ловому році і почала відразу дуже видатну на-
укову та організаційну працю, задумуючи не-
забаром разом з філією Українського Гігієніч-
ного Товариства в Тернополі відкрити амбула-
торію, як зв'язок шпиталю в Тернополі. Інші
філії також проявляли видатну працю — пере-
дусім філія в Коломиї, слабше у Станіславо-
ві та найслабше в Перемишлі.

До заснованої в Ременові першої україн-
ської кооперативної здоров'я прибули ще дві
нові, а саме в Болднорів та Цеблові. Всі вони
виконують важну суспільно-лікарську працю
на селі та стають зразком для інших сіл.

Після звідомлення делегатів філій, скарб-
ника та Контрольної Комісії розвинулась жива
дискусія. Привітні подавали до нового виділу
побажання щодо напрямних праці на майбут-
не. Після ухвалення абсолютної Збори вибра-
ли на внесок Комісії-Матки новий виділ у скла-
ді: голова — д-р Маріян Панчишин, виділові:
д-ри Ярема Малис, Богдан Макарушка, Олек-
сандр Лаврівський, Павло Цимбалістий, Ма-
рія Фіголь, Роман Осінчук, лік. вет. Вол. Ле-

Школярська любов.

Довго в ніч я не міг заснути. Увесь час я
думав про дівчину. Раз з досадою, що вийшов
у мій снічний, то знову з захопленням її небу-
дую красю. П безпосередністю.

Два дні в черги я не виходив в гори. Пер-
шого був у священника. Там зіхалося багато
красю і весь час пройшов на співах та заба-
вках. Другого дня охопила мене якась нехиті до
красю, тому я сидів у хаті. На третій день під
моя пішов шукати дівчини. Застав її як роз-
кидала в горшки молоко. Привітала мене від-
разу жорда.

— А ти чому не прийшов скінчити підпис?

— Не мав часу.

— Ага, сидів коло попіви тай не було ко-
ли. Вона ладна. Така білява. Певно брався й

я хотів щось відповісти. Не дала.

— Краще, мовчи. Я знаю вас, хлопці!

Кожний ласий на дівчину, а ще як ладна. На-
що ти хочи свою роботу.

— Темно стає. Знов не скінчу.

— А коли-ж скінчиш? Знов тебе кудись
посе.

— Не посе. Прийду завтра-позавтра.

2 Приходитиму аж скінчу, — говорив скоро, ра-
дий, що буде добра притока.

Глянула на мене. Очі на мить заискрились.

— Скінчиш, не скінчиш, але сідай тай
роби.

Я став довбати. Сіла близько мене. Диви-
лася на мою роботу, а деколи крадькома на
мене.

— Які у тебе білі руки! Аж смішно. Певно
я гладенькі.

Діткнула, погладдила. Я мовчав. Пильно рі-
зав букви.

— Ой, а я й забула. Передвчора ми робили
буду. Я приладила маленький і для тебе. Ти
певно ще ніколи таке не їв.

Скочила під колибу, принесла буду зав-
більшки бохоняти. Подала мені:

— Іди.

— Тепер ні. Аж скінчу роботу.

Знов сіла біля мене. Цим разом уже цілком
близенько. Я не видержав. Кинув топірць і об-
няв її. Не пручалася. Вложила обі руки в моє
волосся і стала ним бавитися.

— У тебе таке волосся як листя восени. А очі?
Покажи. Ха, ха, ха. Очі як квіти льону.

Я пригорнув її та став цілувати в шию.

— Ог, таке! В шию цілуєш? Та краще вже
в уста. Чи ти великий школярі всі такі смішні?

Я цілував да її в уста, в очі, в шию.

— Буде вже, буде. Ти останів, чи що?

Вирвалася, пішла ід колибі. Стала розкла-
дати ватру. Розпалюючи співала півголосом:

Зелений дуб, зелений дуб

Зелена ліщина,

Полюбила легінка

Молода дівчина.

Я схвилюваний підійшов до неї. Хотів знов
обняти — поцілувати. Не далася.

— Іди геть! Нема коли цілуватися.

Я розсердився.

— Як їти то їти. Бувай здорова.

— Будь здорова.

Дурна гуска, подумав я, тай пішов.

Але розбіраючи всю пригоду від початку,

я зачав розуміти, що вона стає для мене небу-
дуюним пережиттям. Я бачив, що ця дівчина ці-
кава мені не лише своєю майже класичною кра-
сою чи дикою безпосередністю. Я її так став

любити, любити так, як може це вісімнадцятиліт-
ній хлопець, до того ще вперше. Це нове почу-
вання захопило мене всього ще й своїм роман-
тичним підкладом. Та мене сердив той глаузмний

тон дівчини. Тому й не мав охоти з нею стріча-
тися.

Пройшло кілька днів. Я сидів в хаті або
блукав на приходстві. Охота до мандрівок в го-
ри десь пропала. Не манили мене, ні зелені по-
лонини, ні соняшні верхи. Кілька разів ладився
піти до дівчини, але як нагадав її жартливий

сміх минала охота. (Покінчення буде).

У СПРАВІ ПОЛОЖЕННЯ сільського населення у Східній Галичині.

В суботу після полудня відбувалась у будівельній комісії союзу дальша дискусія над бюджетом міністерства рільництва.

Посол Пеленський заявив, що положення сільського населення у трьох південно-східних воєводствах є гірше, ніж деінде, а всі зусилля у напрямі поправки є паралельними. Бесідник домагається швидкого ухвалення у парцеляції та комасації, а також жадає уможливлення розвитку українських кооперативів і взагалі економічного піднесення українського населення у Східній Галичині.

Проти виводів посла Пеленського гостро виступив польський посол Жиборський. Він назвав демагогією твердження пос. Пеленського, що метою осадництва є сплинення комасації. Кільоністи — твердять п. Жиборський — не-

суть зі собою культуру, а не вільно чейже забувати, що громадянин може вільно порушуватись у межах держави й купувати морги там, де хоче. Бесідник підкреслює, що з ріжних оглядів парцеляцію може вести тільки уряд. Україні — продовжує п. Жиборський, вчені політику до праці всіх своїх кооперативних рільничих організацій і в цей спосіб відмежували себе китайським муром від польських рільничих організацій. Велике число польських селян працює на північ і тому треба збільшити їм ріллі до стільки моргів, скільки українці проконтували в період дикої парцеляції в рр. 1924 до 1931. З тої засади випливає гасло: ні одного гектара в українські руки, поза 10 відсотками, передбаченими в законі.

Велика перемога армії ген. Франка.

ХЕРОНА ЗДОБУТА!

САЛІМАНКА. Вчора в 10-й годині ранку війська генерала Франка здобули місто Херону, найважливіше після Барселони місто Каталонії. Завдяки Херону, наварський корпус рушив без відпочинку до дальшого наступу на противника, що поспішно уступає в напрямі французького кордону.

ВІЙСЬКА ГЕН. ФРАНКА У ВІДДАЛІ 50 КМ ВІД ФРАНЦУЗЬКОГО КОРДОНУ.

БАРСЕЛЬОНА. Корпус ген. Франка дійшов до комунікаційного вузла Врандес, на північ від Херону і є таким чином у віддалі 33 км. від Фігуерас. Генеральна квартира національного війська стверджує, що війська ген. Франка не знаходяться ніде далше від французького кордону, як 50 кілометрів.

100.000 ЕСПАНСЬКИХ УТИКАЧІВ.

ПАРИЖ. Агас повідомляє, що досі перейшло французький кордон 80.000 цивільних

і коло 20.000 військових утікачів з червоної Іспанії. Втікачів висилають у центральну Францію.

ЧЕРВОНІЙ ЕСПАНСЬКИЙ УРЯД ПОКИНУВ КАТАЛЬОНІЮ.

ЛЕ ПЕРТУС. Кореспондент Агаса повідомляє, що по чуткам прем'єр Негрін та члени еспанського уряду покинули Каталонію, відлетівши вчора до Валенсії. Президент Азая перейшов французьку границю і їде до Парижа.

ВТЕЧА ЕСПАНСЬКИХ РЕПУБЛІКАНЦІВ ДО ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. Агенція Агас повідомляє: На конференції, що відбулася в Ліпартус між еспанськими генералами червоної армії та французьким командантом військової округи ген. Фазольд вирішено спосіб і час переходу еспанської червоної армії до Франції. Найперше перейдуть кордон цивілісти, опісля війська і зложать зброю.

Резолюції великої фашистівської ради.

Рим. ПАТ. Після нарад найвищої фашистівської ради, що відбулась під проводом Мусоліні вчора у венеційській палаті, оголошено такий комунікат:

„На засіданні великої ради Мусоліні висловив експозе на тему загального міжнародного положення. Експозе оплескували, його висновки прийняли з захопленням. Опісля міністр закорд. справ Чіфо представив деякі важливіші моменти закордонної політики Італії. Мусоліні доповнював експозе Чана. Ухвалено через аklamацію такі дві резолюції:

Велика фашистівська рада висловлює глибоке здивування з приводу промови, яку вголосив канцлер Гітлер у шесту річницю перебрання ним влади, промови, в якій Гітлер під-

твердив політичну, ідеологічну й військову солідарність, що зв'язує обі революції — фашистівську й національно-соціалістичну та майбутнє обох країн.

Велика фашистівська рада, зібравшись у день, коли наслідком заняття Герона цілу Каталонію звільнено від варварського більшовицького гнету, шле гарячий привіт героїським еспанським комбатантам і легіонерам, солідарним чинникам перемоги і проголошує перед усім світом, що добровільні сили фашизму не припинять боротьби аж до повної перемоги ген. Франка“.

Опісля фашистівська рада займалася справою святкування 20-тих роковин заснування фашистівських союзів.

Поїздка міністра Бонне до Берліна.

ПАРИЖ. У тутешніх політичних колах поширена чутка, що французький міністр закордонних справ Бонне ще цього тижня виїде на два дні до Берліна. Бонне переговорить з Рібентропом питання про відношення Німеччини до італійсько-французького конфлікту і до

положення, що утворилося в басейні Середземного моря після упадку Барселони. Бонне хоче також висвітлити, яку допомогу Німеччина дасть Італії на випадок вибуху італійсько-французької війни.

40.000 чехо-словацько-українських сезонних робітників для Німеччини.

БЕРЛІН. Німецько-чехо-словацько-українські переговори у справі приміщення на праці робітників чехів, словаків та українців у Німеччині, покінчено. Обидва центральні уряди мають затвердити договір праці. Чеський міністр суспільної

обезпек Клопар подає, що їде тут про 40.000 чехо-словацько-українських сезонних робітників, які вже з весною найдуть працю та хліб у Німеччині.

Французько-англійські конференції.

ПАРИЖ. ПАТ. Велике зацікавлення викликали в паризьких політичних колах звістки, що впродовж двох днів міністр закордонних справ Бонне зустріне в Парижі посла Великої Британії Фінчам. Ка-

жуть, що предметом тих розмов має бути мирова пропозиція республіканських еспанців до ген. Франка.

Заборона „Дугу“ в Пасічній.

Повітне старство в Надвірній заборонило діяльність українського товариства „Дуга“ у Пасічній, бо члени товариства допускалися до актів заборони — численних процесів проти безпеки й публичного порядку в різних місцевостях.

Висліді самоуправних виборів.

ЗОЛОЧІВ, ПАТ. Вибори до міської ради Савові, що мали відбутись 12. ч. м. не відбулись тому, що у всіх 6 виборчих округах оголошено по одній компромісній листі. З усього на це головна комісія призначила виборчих кандидатів, що були зголошені на цих листах. Вибрано 12 радних, з того 7 поляків, 3 українців та 2 жидів. Поляки дістали один мандат обрання у відношенні до виборів з 1933 року.

КОНФЕРЕНЦІЯ БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

КОВНО. На конференції балтійських держав прийнято резолюцію, в якій кажеться, що Естонія, Литва й Латвія повинні змагатись за те, щоб зберегти нейтральність навіть у час, коли в Європі вибухне війна.

ПРОЕКТ 3-РІЧНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. ПАТ. У колах військової комісії парламенту розглядають проект введення трьохрічної військової служби з уваги на те, що стан активної армії не вистарчає.

АРЕШТУВАННЯ В ДАМАСКУ.

ДАМАСК. Поліція розігнала демонстрацію, що її організували студенти. Арештовано 50 осіб. — У полудне місто прибрало звичайний вигляд, усі склади відчинені. Страждальних школах триває далі.

Детердінг помер.

ГАГА. Тут дістали повідомлення з Ст. Мрі про смерть відомого нафтового магната Генрія Детердінга. Детердінг був директором „Рояль Дуч Ко“. Помер у 72-ому році.

НОВІ СУТИЧКИ НА СОВІТСЬКО-МАНДЖУРСЬКОМУ КОРДОНІ.

ГЕНКІНГ (Манджуко). Агенція Додж повідомляє, що поза випадком на совітсько-маньчжурському кордоні біля міста Ментон, в звіттах 5 убитих та трьох поранених японськими солдатами, 3 ч. м. японської армії три рази в одному дні перейшли кордон, острілювали маньчжурські війська, але за кожним разом мусіли уступити.

ФРАНЦІЯ НАБЛИЖУЄТЬСЯ ДО УРЯДУ ГЕН. ФРАНКА.

БУРГЕС. Міністр закордонних справ генерала Франка гр. Жордан приїхав до Парижа післяполудня по черзі: амбасадора Німеччини, амбасадора Італії, опісля французького посла в Берліні. Після цих приймів не вийшло жодного комунікату.

ГІТЛЕР ВІДПОЧИВАЄ.

БЕРЛІН. ПАТ. Канцлер Гітлер покинув Берлін. Здогадуються, що канцлер їде до Берхтесгадена.

ЦВЕТКОВИЧ ТВОРИТЬ ЮГОСЛАВІНСЬКИЙ УРЯД.

БІЛГОРОД. ПАТ. Князь Павло призначив Цветковича, б. члена кабінету Стояніновича, і доручив йому утворити новий югославський уряд.

Проти арабських саботажників.

ЕРУСАЛІМ. Наслідком неспокійних акцій саботажу на залізницях арабів в Гайфа, британська влада заборонила користуватись залізничною комунікацією між арабами.

Церкви, кооперативи й інші товариства установи та приватні особи, що в жовтні відкрили лар з нагоди Різдва Христового в Школі у Львові, вул. Сікстуська 66, мають бути закриті до 12. лютого 1939 року.

У СПРАВІ ПОЛОЖЕННЯ сільського населення у Східній Галичині.

В суботу після полудня відбувалась у бюджетній комісії союму дискусія над бюджетом міністерства сільництва.

Посол Пеленський заявив, що положення сільського населення у трьох південно-східних воєводствах є гірше, ніж деінде, а всі аусіла у напрямі поправки є паралізовані. Бесідник домагається низки уlepsень у парцеляції та комасації, а також жадає уможливлення розвитку українських кооперативів і взагалі економічного піднесення українського населення у Східній Галичині.

Проти виводів посла Пеленського гостро виступив польський посол Жиборський. Він назвав демагогією твердження пос. Пеленського, що метою осадництва є спинення комасації. Кольоністи — твердить п. Жиборський — не-

суть зі собою культуру, а не вільно чейже за-бувати, що громадянин може свobodно порушати у межах держави й купувати морги там, де хоче. Бесідник підкреслює, що з ріжних оглядів парцеляцію може вести тільки уряд. Українці — продовжує п. Жиборський, ввели політику до праці всіх своїх кооперативних сільських організацій і в цей спосіб відмежували себе китайським муром від польських сільських організацій. Велике число польських селян працює на півга і тому треба збільшити їм ріллю до стільки моргів, скільки українці про-контнували в періоді дикої парцеляції в рр. 1924 до 1931. З тої засади випливає гасло: ні одно-го гектара в українські руки, поза 10 відсотка-ми, передбаченими в законі.

Велика перемога армії ген. Франка.

ХЕРОНА ЗДОБУТА!

САЛЯМАНКА. Вчора в 10-й годині ранку війська генерала Франка здобули місто Херону, найважливіше після Барсело́ни місто Ката-льонії. Занявши Херону, наварський корпус ру-шив без відпочинку до дальшого наступу на противника, що поспішно уступає в напрямі французького кордону.

ВІПСЬКА ГЕН. ФРАНКА У ВІДДАЛІ 50 КМ ВІД ФРАНЦУЗЬКОГО КОРДОНУ.

БАРСЕЛЬОНА. Корпуси ген. Франка дійшли до комунікаційного вузла Врандес, на північ від Херони і є таким чином у віддалі 33 км. від Фігуерас. Генеральна квартира національного війська стверджує, що війська ген. Франка не надовго віддаляться від французького кордону, як 50 кілометрів.

100.000 ЕСПАНСЬКИХ УТІКАЧІВ.

ПАРИЖ. Амас повідомляє, що досі пере-йшло французький кордон 80.000 цивільних

і коло 20.000 військових утікачів з червоної Еспанії. Втікачів висилають у центральну Францію.

ЧЕРВОНИЙ ЕСПАНСЬКИЙ УРЯД ПОКИНУВ КАТАЛЬОНІЮ.

ЛЕ ПЕРТУС. Кореспондент Амас повідомляє, що по чуткам прем'єр Негрін та члени еспанського уряду покинули Катальонію, відлетівши вчора до Валенсії. Президент Азаня перейшов французьку границю і їде до Парижа.

ВТЕЧА ЕСПАНСЬКИХ РЕПУБЛІКАНЦІВ ДО ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. Агенція Амас повідомляє: На кон-ференції, що відбулась в Ляпертус між еспанськими генералами червоної армії та французьким командантом військової округи ген. Фажольд вирішено спосіб і час переходу еспанської червоної армії до Франції. Найперше пере-йдуть кордон цивілісти, опісля війська і зложать зброю.

Резолюції великої фашистівської ради.

Рим. ПАТ. Після нарад найвищої фашистівської ради, що відбулась під проводом Мусоліні вчора у венеційській палаті, оголошено такий комунікат:

„На засіданні великої ради Мусоліні виго-лосив експозе на тему загального міжнарод-нього положення. Експозе оплескували, його висновки прийняли з захопленням. Опісля міністр закорд. справ Чіно представив деякі окремі моменти закордонної політики Іта-лії. Мусоліні доповнював експозе Чіно. Ухва-лено через акадамію такі дві резолюції:

Велика фашистівська рада висловлює гли-боке задоволення з приводу промови, яку ви-голосив канцлер Гітлер у шесту річницю пере-брання ним влади, промови, в якій Гітлер під-

твердив політичну, ідеологічну й військову солідарність, що зв'язує обі революції — фа-шистівську й національно-соціалістичну та майбутнє обох країн.

Велика фашистівська рада, зібравшись у день, коли наслідком заняття Герони цілу Ка-тальонію звільнено від варварського больше-вицького гнету, шле гарячий привіт герої-ським еспанським комбатантам і лєгіонерам, солідарним чинникам перемоги і лєгіонерам, перед усім світом, що добровольчі сили фа-шизму не припинять боротьби аж до повної перемоги ген. Франка“.

Опісля фашистівська рада займалася спра-вою святкування 20-тих роковин заснування фашистівських союзів.

Поїздка міністра Бонне до Берліна.

ПАРИЖ. У тутешніх політичних колах по-ширена чутка, що французький міністр закор-донних справ Бонне ще цього тижня виїде на два дні до Берліна. Бонне переговорить з Рі-бентропом питання про відношення Німеччини до італійсько-французького конфлікту і до

положенні, що утворилося в басейні Середзем-ного моря після упадку Барсело́ни. Бонне хо-че також висвітлити, яку допомогу Німеччина дасть Італії на випадок вибуху італійсько-фран-цузької війни.

40.000 чехо-словацько-українських сезонних робітників для Німеччини.

БЕРЛІН. Німецько-чехо-словацько-українські переговори у справі приміщення на праці робіт-ників чехів, словаків та українців у Німеччині, покінчено. Оба центральні уряди мають затвер-дити договір праці. Чеський міністр суспільної

обезпекі Клаупар подає, що їде тут про 40.000 чехо-словацько-українських сезонних ро-бітників, які вже з весною найдуть працю та хліб у Німеччині.

Французько-англійські конференції.

ПАРИЖ. ПАТ. Велике заінтересування ви-канцями в паризьких політичних колах шотний віз трьох днів конференції міністра Бонне та амбасадора Великої Британії Фінсон. Ка-

жуть, що предметом тих розмов має бути миро-ва пропозиція республіканських еспанців до ген. Франка.

Заборона „Лугу“ в Пасічній.

Повітове староство в Надлірній заборони- діяльність українського товариства „Луг“ у Па-січній, бо члени товариства допускалися — як каже акт заборони — численних проступків проти безпеки й публичного порядку в домо-гих місцевостях.

Висліді самоуправних виборів.

ЗОЛОЧІВ. ПАТ. Вибори до міської ради в Сасові, що мали відбутись 12. п. м. не відбу-лись тому, що у всіх 6 виборчих округах від-ложено по одній компромісовій листі. З уваги на це головна комісія признала виборними кан-дидатів, що були зголошені на цих листах. Ви-брано 12 радних, з того 7 поляків, 3 україн-ців та 2 жидів. Поляки дістали один мандат більше у відношенні до виборів з 1933 року.

КОНФЕРЕНЦІЯ БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

КОВНО. На конференції балтійських дер-жав прийнято резолюцію, в якій кажеться, що Естонія, Литва й Латвія повинні змагати-ся, щоб зберегти нейтральність навіть у та-кий час, коли в Європі вибухне війна.

ПРОЕКТ 3-РІЧНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. ПАТ. У колах військової комісії парламенту розважують проект введення трьохрічної військової служби з уваги на те, що стан активної армії не вистарчає.

АРЕШТУВАННЯ В ДАМАСКУ.

ДАМАСК. Поліція розігнала демонстрацію, що її зорганізували студенти. Арештовано 50 осіб. — У полудне місто прибрало нормаль-ний вигляд, усі склепи відчинені. Страйк у ви-соких школах триває далі.

Детердінг помер.

ГАГА. Тут дістали повідомлення з Ст. Ме-ріш про смерть відомого нафтового магата Генрія Детердінга. Детердінг був директором „Рояль Дуч Ко“. Помер у 72-ому році.

НОВІ СУТИЧКИ НА СОВІТСЬКО-МАНДЖУРСЬКОМУ КОРДОНІ.

ГЕНКІНГ (Манджуко). Агенція Дамас по-відомляє, що поза випадком на совітсько-ман-джурському кордоні біля міста Менгюкія, з втратами 5 убитих та трьох поранених вий-дено совітських напасників. З. п. м. совітсь-ка стежа три рази в одному дні перейшла фор-кордон, острілювала манджурські степи, але че за кожним разом мусіла уступити.

ФРАНЦІЯ НАБЛИЖУЄТЬСЯ ДО УРЯДУ ГЕН. ФРАНКА.

БУРГОС. Міністр закордонних справ генерала Франка гр. Жордан прийняв у суботу післяполудня по черзі: амбасадора Німеччини, амбасадора Італії, опісля французького ста-тора Берарда. Після цих прийнять не якийсь комунікату.

ГІТЛЕР ВІДПОЧИВАЄ.

БЕРЛІН. ПАТ. Канцлер Гітлер покинув Бе-рліна. Здогадуються, що канцлер їде до Берхтесгаден.

ЦВЕТКОВИЧ ТВОРИТЬ ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ УРЯД.

БІЛГОРОД. ПАТ. Князь Павло прима-гича Цветковича, б. члена кабінету Стояди-ча, і доручив йому утворити новий кабінет міністрів.

Проти арабських саботажників.

ЕРУСАЛІМ. Наслідком незгоди між актів саботажу на залізничній лінії Єрусалим-Гаїфа, британська влада заборонила арабам користуватись залізничною комунікацією на цій лінії.

Церкви, кооперативи й інші урядові установи та приватні особи, що в лютому від-шлють дар з нагоди Різдва Христового до Школи у Львові, вул. Сікстуська 46, тому ро-вони Львова 12 — безумовно погодяться з цим.

Японці не лякаються труднощів.

ТОКІО. В часі бюджетової дебати в парламенті міністр закордонних справ Аріта заявив, що він переконаний про те, що Японія сама, без допомоги третьої держави, удоволюючий спосіб поладати китайську справу. Демі закордонні кола думають — заявив міністр Аріта, — що Японія може втратити військові користи в Китаю через фінансове або господарське залякування. Це чувають японці вже від хви-

лин японського вмаршу до Китаю. Одне фактичний стан такий, що японські фінансові й господарські чинники в своїй діяльності самостійні і не мають ніякого впливу на операції в Китаю. Це треба ствердити, щоб не було ніякого сумніву серед чужих держав щодо непохитної волі Японії вести в далі акцію у Східній Азії.

Соравджування громадянства румунських жидів.

ЧЕРНІВЦІ. Румунський міністр справедливості Яманді приказав усім судам у країні перевести у прискореному темпі ствердження прав до громадянства жидів, що мешкають у

Румунії. До 31. III. ц. р. мають бути готові списи всіх осіб, яким анулюють румунське громадянство.

Новий намісник Буковини.

ЧЕРНІВЦІ. ПАТ. У Чернівцях заіменували новим румунським намісником на Буковину й Сучаву барона Григорія Фльондора. Дотепершнього намісника д-ра Алексіану, що в часі свого урядування видав був низку гострих протизидівських розпорядків, перенесли на становище намісника округи Буцеш. Барон Фльон-

дор — це член найвищої ради фронту національного відродження в Румунії та визначний економічний фахівець. Йому довірили м. і. місію репрезентувати Румунію на конференції у справі Дунаю в Будапешті, після чого він виїде до Берліна, щоб там поводити переговори у справі господарських взаємин з Німеччиною.

Прогулька німецьких робітників до Японії.

БЕРЛІН. 500 німецьких робітників відбуде ще в цьому році подорож до Японії. Дирекція японських державних залізниць виасигнувала на ту ціль суму 100.000 єнів. Німецькі робітники дістануть білети свободної їзди та чотиритижневий безплатний побут в Японії.

Д-р Ляй, керівник Німецького Фронту Праці, запросив від себе 500 японських робітників, щоб зложили ревізиту німецьким робітникам у Німеччині.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Небезпечна збільшення злочинності.

БЮДЖЕТ МІНІСТЕРСТВА СПРАВЕДЛИВОСТІ В БЮДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ СЕНАТУ.

Дискусію в сенатській бюджетовій комісії отворив референт сен. Гловацький. Він підмітив, що у законодавчій праці помітний небезпечний поспіх, з другого боку — занадто пиняве викінчування кодифікації. Повині спеціальних законів усуває в тій кодекси. Відношення між судом і прокуратурою не є поправні. Прокуратура часто занадто поспішно обвинувачує, а це становить не лише особисту кривду для обвинуваченого, але але впливає на суспільний лад. Референт торкнувся справи виняткової суддів, урядовців та відхилення суддів від писарських зав'язків. Новий закон про устрій адвокатури дає змогу зменшити кількість життєвських адвокатів.

У Польщі є 70.000 в'язнів. Ця цифра вказує на те, що коли йде про злочинність, відносини в Польщі не є здорові. Сама погроза репресій не вистарчає — необхідна співпраця адміністрації.

Сен. Бішпінг ствердив, що закон про усунення судового поступовання в 21. XI. 1938 р. унеможливив селянам відклик до найвищого суду. Городські суди не дають собі

ради з огляду на поширення їхньої компетенції; треба збільшити кількість городських суддів, зменшити окружних і апеляційних. Крім того сен. Бішпінг порушив справу платень та судових оплат державних підприємств. Сен. Шельонговська обговорила збільшення злочинності серед малолітніх. Крім того забирали голос сенатори Будзаківський, Баріквський та Ендрускі.

Відповів їм мін. Грабовський, який заперечив твердження про дисгармонію між судінництвом і прокуратурою. Городських суддів не думає він редукувати. „Законодавчу горячку“ спричинюють господарські, суспільні та психічні зміни, на які необхідно реагувати. Найвищий суд був перетяжений, справи лежали в ньому за довго — тому і прийшлося його відхижити. Треба би збільшити етати суддів, та не дозволяє на це бюджет, що мусить у першу чергу задоволювати потреби оборони держави. Прикінці промови мін. Грабовський порушив справу гіпотечних писарів і нотарів та питання актів цивільного стану і подружнього права.

НОВИНКИ

7

Лютий

ВІВТОРОК

От. ст. 25. січня 1939.
Григорія Богослова.
Лат. Ромульда.
Сонце: схід — 6.51, захід — 16.20.
Місяць: схід — 21.45, захід — 8.33.

Завтра: 8. лютого. Середа.
От. ст. 26. січня 1939.
Коломбо і пр.
Лат. Івана з Мити.
Сонце: схід — 6.49, захід — 16.28.
Місяць: схід — 22.30, захід — 9.01.

— Доцільне вбрання, одна з ділянок домашнього господарства. Гутірку на таку тему поведе в кабінеті „Нової Хати“ й „Труду“ п. Цюпа Паліве в повелілок, 6. лютого ц. р. Початок в год 6.30 веч. — Членам і гостям раді. 308

— Чи Ви маєте вже замовлений модель на реалізацію моделі, яка відбудеться 11. лютого ц. р. на рахаті Т-ва Української Захоронки в с. д. Народного Дому і Бесіді при вул. Рутівського ч. 22. В програму рахаті крім реалізації виходить також співпраця і баритонове та роздача премій. — По скінченні програми танці. 313

— Магазины постелі Р. Джаа — Львів, Хорунщини 5, поручає ковдри, матраци — перероблює ковдри по 4 зол. матраци по 6 зол. Приймає піра до прання. Тел. 294-81 2820 78-100

— З якнайкращих шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юлія Глушевський — рік оснув. 1928 — Львів, па. Капітульна 3. I. пов., телефон 254-46 2509 138-0

— Карнаваловий буфет не обійдеться без смачного їдлика. Різнородні приписи знайдете в новій книжці Ольги Ліщинської „Дріб і личина“. Також смачні начинки й відповідні салати. — Коштує 70 сот., з переславою 90 сот. Замовляти „Нова Хата“, Львів, вул. Костюшка ч. 5. 308

— Чергові українські авдіції у львівському радіо. У вівторок 7. п. м. передаватиме львівське радіо в рамках літературної хвилини (год. 14.30—14.45) гутірку „Малірі-поети“, перетякану рецитативним Виконують гутірку: Ір. Гургуліана і Вол. Ласовський. — У п'ятницю 10. п. м. в год. 14.10—14.30 почуємо у виконанні нашої молоді співачки Рени Ярославни „Легкі пісні“. — І ввечір'ї у вівторок 14. п. м. в год. 14.00—14.30 передаватиме Львів концерт п. н. „Народні авдіції в інструментальній музиці“. Концерт, який попередить прелекції, виконують: Гали Левицька-Крушевська (фортепіано) та Стефа Левицька (сконіка).

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Середа, 6. лютого 1989.

О. ІОСИФ БАРВІНСЬКИЙ

парох у Серварах, брат покойного Володимира, директора „Діла“, письменник, смер 4-го лютого в Серварах на серцеву недугу.

„НЕ ПОЧУВАЄМО СЕБЕ ЩАСЛИВИШИМИ НАШИХ ДІДІВ.“

У статті з приводу смерті арх. Рудольфа тасмо:

„Але такої трагічної події, щоби наслідком її стало та ще до того в тих обставинах, що цілує Рудольф, сам собі відібрав життя, нема прикладу в історії. Це зберегла історія аж на кінець XIX-го віку „світлого болю“ і песимізму, віку Байрона, Шопенгауера. Цей вік нечуванним матеріальним розвитком і поступом техніки міг би, здається, додати найбільші вигоди людині, догодити всім найбільш вирафінованим її забагам. Але той же тин поступом і розвитком і з тими вигодами витягив такий наш нерв та зробив їх більшіми витягивими, і ще в більшій мірі як наші пристрасті помини і посилює наші терпіння і болі. Природа же тримала взагалі рівновагу, не признала людям в цьому світі щастя понад якусь границю, але в зорного боку дає більше добра, так з другого боку ще лиха. Не вважаючи на залізницю, телеграф, телефон, електричне світло, не вважаючи на нашу високу освіту — ми не почуваємося щасливішими наших дідів, що не знали всіх тих вигід; бо у нас був більший спокій душі і серця, менше пристрастей на кожну прикрість. А за нашого часу зображає щастя серед мільйонів і мільйонів — власне руйнує себе смерть.“

— Т-во Допомоги Вдовам і Сиротам по священниках „Доля“ уладжує у вівторок 7. п. в с. Народного Дому 8 Української Бесіди, вул. Рутівського 22 „Традиційний Вечір“ при співучасті артистів: Люби Німців, Азри Поліщука та хору „Студія“ під управою проф. М. Колесси. При фортепіані п-і О. Голішова. По вечорі „Бридж-Дансінг“ під управою проф. П. Зимака. Одяг візитовий. Початок в год. 8.30 вечором.

— Відновлення викладів у львівському університеті. В суботу 4. лютого почалися лекції в львівському університеті викладачі, що в респекторат припинив був на кілька днів у зв'язку з студентськими авантюрами.

— Курси у справі протилежності оборони. У зв'язку з вправами, що наближаються, відбудеться заповіджені гутірки про способи зв'язки і приготування оборонних засобів. Гутірки будуть у днях 6, 7, 9, 10, і 11. лютого ц. р. у годинах від 18. до 19. у школі св. Анни жіночій і св. Мартина мужеській, а в год. 19. до 20-ої у школі Марії Магдалини жеській і в жовтій салі Технологогічного Інституту при вул. Буларда 5. Відвідувачам заохочує взяти якнайчисленнішу участь у гутіках.

ГРИПА? ?

ТАБЛЕТКИ
ASPIRIN

— Львівська хроніка. У мешканці града в Борзовського при вул. Третього Мая ввечір пожежа з причини хибної будови хати. 12-літня Станіслава Борсух так нещасливо погорнула, що заломила собі ліку ногу. — Іван Худеуш наїхав автом при вул. Третього Мая на селянські сани. Внаслідок удару сани М. Микетюк з Майлау, пов. Гощинська, пала на брук і сильно потовкла.

— Вовки роздерли авдіцію. В лісах і полях Дісна тіля вовків напала на Паліве, чинку, яка верталася зі школи та роздерла. Населення домагається, щоб органи влади ревели облаву.

— Бандитський напад. В Катині авдіцію ввечір до місцевого куна Срука Галішова трьох озброєних бандитів, які спробували присутніх у каті та зрабували готівку і чихах коло 350 зол. За напасниками авдіцію негтомо.

— За знесвагу життєвської реалізації у Гощинській відбувся процес проти писарки Анджеевської, який до кінця року подарка „Самооборони“ нарисувала обличчя чорт іше талмуз. Після реалізації ввечір процес за знесвагу життєвської реалізації авдіції перед судом і інстанції авдіції.

Японці не лякаються труднощів.

ТОКІО. В часі бюджетової дебати в парламенті міністр закордонних справ Аріта заявив, що він переконаний про те, що Японія сама, без допомоги третьої держави, удоволяючий спосіб поладить китайську справу. Деякі закордонні кола думають — заявив міністр Аріта, — що Японія може втратити військові користи в Китаю через фінансове або господарське заломання. Це чувають японці вже від хви-

лінії японського вмаршу до Китаю. Одначе фактичний стан такий, що японські фінансові й господарські чинники в своїй діяльності самостійні і не мають ніякого впливу на операції в Китаю. Це треба ствердити, щоб не було ніякого сумніву серед чужих держав щодо неопитної волі Японії вести в далі акцію у Східній Азії.

Справджування громадянства румунських жидів.

ЧЕРНІВЦІ. Румунський міністр справедливості Яманді приказав усім судам у краю перевести у прискореному темпі ствердження прав до громадянства жидів, що мешкають у

Румунії. До 31. III. п. р. мають бути готові списи всіх осіб, яким анулюють румунське громадянство.

Новий намісник Буковини.

ЧЕРНІВЦІ. ПАТ. У Чернівцях замінували новим румунським намісником на Буковину п. Сучаву барона Григорія Фльондора. Дотеперішнього намісника д-ра Алексіяну, що в часі свого урядування видав був низку гострих протинидівських розпорядків, перенесли на становище намісника округи Буцеш. Барон Фльон-

дор — це член найвищої ради фронту національного відродження в Румунії та визначний економічний фахівець. Йому довірили м. і. місії репрезентувати Румунію на конференції у справі Дунаю в Будапешті, після чого він виїде до Берліна, щоб там повести переговори у справі господарських взаємин з Німеччиною.

Прогулька німецьких робітників до Японії.

БЕРЛІН. 500 німецьких робітників відбуде ще в цьому році подорож до Японії. Дирекція японських державних залізниць внаслідувала на ту ціль суму 100.000 єнів. Німецькі робітники дістануть білети сводібної їзди та чотиритижневий безплатний побут в Японії.

Д-р Ляй, керівник Німецького Фронту Праці, запросив від себе 500 японських робітників, щоб зложили ревізиту німецьким робітникам у Німеччині.

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Небезпечна збільшення злочинності.

БУДЖЕТ МІНІСТЕРСТВА СПРАВЕДЛИВОСТІ В БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ СЕНАТУ.

Дискусію в сенатській бюджетовій комісії отворив референт сен. Гловацький. Він підмітив, що у законодавчій праці помітний небезпечний поспіх, з другого боку боку — занадто впливе викінчування кодифікації. Повні спеціальних законів усуває в тінь кодекси. Відношення між судом і прокуратурою не є правильні. Прокуратура часто занадто поспішно обвинувачує, а це становить не лише особисту крику для обвинуваченого, але ще впливає на суспільний лад. Референт торкнувся справи винагороди суддів, урядовців та відтяження суддів від писарських занять. Новий закон про устрій адвокатури дає змогу зменшити кількість живих адвокатів.

У Польщі є 70 000 в'язнів. Ця цифра вказує на те, що коли йде про злочинність, відносини з Польщі не є здорові. Сама погроза репресіями не вистарчає — необхідна співпраця адміністрації.

Сен. Бішпінг ствердив, що закон про упрощення судового поступовання в 21. XI. 1938 р. унеможливив селянам відклик до найвищого суду. Городські суди не дають собі

ради з огляду на поширення їхньої компетенції; треба збільшити кількість городських суддів, зменшити окружних і апеляційних. Крім того сен. Бішпінг порушив справу платень та судових оплат державних підприємств. Сен. Шельонговська обговорила збільшення злочинності серед малолітніх. Крім того забирали голос сенатори Будзановський, Барціковський та Ендрусік.

Відповів їм мін. Грабовський, який заперечив твердження про дисгармонію між судівництвом і прокуратурою. Городських судів не думає він редукувати. „Законодатну горячку“ спричинюють господарські, суспільні та психічні зміни, на які необхідно реагувати. Найвищий суд був перетятий, справи лежали в ньому за довго — тому і прийшлося його відтяжати. Треба би збільшити етати суддів, та не дозволяє на це бюджет, що мусить у першу чергу заспокоювати потреби оборони держави. Прикінці промови мін. Грабовський порушив справу гіпотечних писарів і нотаріів та питання амтів цивільного стану і подружнього права.

НОВИНКИ

7

Лютий

Завтра: в пятницу. Среда.
Ор. ст. 28 июля 1959.
Композитор: Л. М.
Лет. Илья в Матр.
Соник: 1111 - 0.10. 1111 - 10.10.
Мирин: 1111 - 22.50. 1111 - 0.0.

— Довільне вбрання, одна з ділянок домашнього господарства. Гутірку на таку тему поведе в клубі „Нової Хати” й „Труду” п. Цюпа Пеліш в понеділок, 6 лютого п. р. Початок в год. 8-й веч. — Членів і гостей раді. 308

— Чи Ви маєте якусь замовленийу модель на ревію весняної моди, яка відбудеться 11. лютого п. р. на ринці Т-ва Української Захоронки в садку Народного Дому? — Бесіди при ауд. Рутковського ч. 22. В програмі ревіу крім ревії входять також співання і баритонові та роздача премій. — По скінченні програми танці. 313

— Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає піра до прання. Тел. 294-81 2820 78-100

— 3 якість кращих шкірок футро — поручає
і виконує у нас тільки Юліан Глушевський —
рік оснує, 1928 — Львів, пл. Капітуальна 3. І.
пов., телефон 254-46 250 138 0

— Карнакаловий буфет не обійдеться без смачного івдіка. Різнородні приписи знайдете в новій книжці Ольги Ліщинської „Дріб і дичина“. Також смачні начинки й відповідні салати. — Коштує 70 сот., з пересмакою 90 сот. Заовляяти „Нова Хата“, Львів, вул. Костюшка 4. Б.

— Чергові українські аудиторії у львівському радіо. У вівторок 7. ч. м. передаватиме львівське радіо в рамках літературної хвилини (год 14.30—14.45) гутірку „Малірі-пости“, перетинку релігійними. Виконують гутірку: Ір Гургуліца і Вол. Ласовський. — У п'ятницю 10. ч. м. в год. 14.10—14.20 почуємо у виконанні нашої молодой співачки Рени Ярославич „Легкисні“. — І вівторок 14. ч. м. в год. 14.00—14.30 передаватиме Львів концерт п. н. „Народні апарати в інструментальній музиці“. Концерт, який попередить пресекція, виконують Галя Левичка-Крушельницька (фортепія) та Среда Левичка (скрипка).

Що писало „Діло“ 50 років тому

Середа, 6. лютого 1980

О. ЯОСИФ БАВЇНСЬКИЙ
парох у Сервирах, брат покійного Володимира,
доктора „Діла“, письменник, вмер 4-го лютого в
вирах на серцеву недугу.

„НЕ ПОЧУВАЄМО СЕБЕ ЩАСЛИВИШИМИ ВІ
НАШИХ ДІДІВ.“

У статті з приводу смерти арх. Руденко:

„Але такої трагічної події, щоби наслідком її було зрушення столу та ще до того в тих обставинах, що цілялися Рудольф, сам собі відібрав життя, нема прикладів в історії. Це зберегла історія аж на кінець XIX-го століття віку „світового болю“ і песимізму, віку Бальзака, Шопенгауера. Цей вік нечуванним матеріальним розвитком і поступом техніки міг би, здається, доставити найбільші вигоди людям, догодити всім найбільш вирафітованим її забагам. Але той самим поступом і розвитком і з тими вигодами виточив також наші нерви та зробив їх більше витримувими, і ще в більшій мірі як наші пристрасті та живі і посилив наші терпіння і болю. Природа ж тримала звагалі рівновагу, не признала людському світі щастя понад якусь границю, але з одного боку дає більше добра, так з другого дає ще лиха. Не вважаючи на залізниці, телеграфи, телефони, електричне світло, не вважаючи на нашу соку освіту — ми не почувались щастливими наших дітів, що не знали всіх тих вигід; бо у нас був більший спокій душі і серця, менше пристрастей на кожну прикрість. А за нашого часу вибрано щастя серед мільонів і мільонів — власною рукою завдає собі смерть.“

— Т-во Допомоги Вдовам і Сиротам по а
щенниках „Доля“ уладжує у вівторок 7. 2
в саялах Народнього Дому й Українській Ве
ди вул. Рутівського 22 „Традиційний Ве
при співчутстві артистів: Любін Німців, Аар
Поліщука та хору „Студія“ під управою
М. Колесси. При фортепіані п-і О. Голоси
По вечорі „Бридж-Дансінг“ під
дом проф. П. Зимака. Одяг візитовий. Поч
в год. 8.30 вечором.

— Відновлення викладів у львівському університеті. В суботу 4. лютого почалися лекції в львівському університеті виклади, що й ректорат припинив був на кілька днів у зв'язку зі студентськими авантюрами.

— Курси у справі протилеґуїської оборони. У зв'язку з вправами, що наближаються, надруковано заповіджені гутірки про способи зв'язування оборонних засобів. Гутірки будуть у днях 6, 7, 9, 10, і 11. липня р. у годинах від 18. до 19. у школі св. Антонія жіночій і св. Мартіна мужеській, а в години від 19. до 20-ої у школі Марії Магдалини мужеській і в жовтій салі Технічного Інституту при вул. Булярда 5. Вісьмькова класна хоче взяти якнайчисленнішу участь у курсах.

ГРИПА? ?

 ТАБЛЕТКИ
ASPIRIN

— Львівська хроніка. У мешканця Баворовського при вул. Третого Магістратури пожежа в причинні хвилю будови каменю 12-літній Станіслав Борсук так нещасливо кувалася, що зламала собі ліву ногу. — Завдяки Худеуш наїхав автом при вул. Третого Магістратури на селянські сани. Внаслідок цього літній М. Микетюк з Майдану, пов. Горлицького, на брук і сильно потовкла.

— Возник роздерзлий діачиний
пояс. Дісна тічня пошків напала на
чиньку, яка верталася зі школи та роздерз
Населення домагається, щоб органи влади
ревели облогу.

— Бандитський напад. Сьогодні до місцевого купця Сружана трьох озброєних бандитів, які сторіччя присутніх у хаті та вкрали грошей, чихаючи 350 зод. За написанням цього погону.

— За зневагу життєвих цінностей, за підбурення процесу проти Анджеевського, який до кінця війни вів боротьбу за свободу, за зневагу до держави «Самооборона» напруга була якомога вищою. Проти нього, проти якого чорт нічого не міг, ідувуть процес за зневагу життєвих цінностей, і він перед судом І. Інстанції.

презид. Тшеняк, рабін, прэф. У. П. П. д-р Мойсей Шор. Крім того суд вислухав опінії декана сей Шор. Крім того суд вислухав опінії декана сей Шор. Крім того суд вислухав опінії декана сей Шор.

— Припинили кару катові. Апеляційний суд у Варшаві розглядав мин. п'ятниці справу про «виконання смертних присудів» — така офіційна назва кати Казимира Цукерського — який знав урядовця у службі. В однім із початкових урядів у Варшаві Цукерський розмовляв у почтовій телефонній кабінеті та по закінченні розмови відмовився заплатити за вжиття телефону. Коли ж почтовий урядовець таки домагався оплати, Цукерський не тільки не заплатив, але ще й дошкульно побирав урядовця. Окрім цього суд засудив Цукерського на 8 місяців в'язниці, але апеляційний суд був для кати ласкавим і припинив Цукерському виконання кари.

— Велика сільсько-господарська вистава в Берліні. Велику сільсько-господарську виставу називають «Grüne Woche» (Зелений Тиждень) відкрито в Берліні 27-го січня ц. р. й вона триває до 5-го лютого ц. р. Виставу відкрив у просторих Аваншталлунгсгал-ях провідник німецького селянства й міністр хліборобства Дар-у присутності ще кількох міністрів, багатьох державних достойників та понад півтора тисячі гостей. Завдання вистави: поінформувати сільськогосподарське та селянство, вдержати зв'язок між селом і містом, між хліборобом, робітником та урядовцем. Виставу оглядають тисячі людей із правдивою гордістю, чужинці з цікавістю.

— Книжка Юліянина знову сподіється нащадка. Голландські часописи містять урядовий коментар, що голландська наслідниця престолу княжна Юліянина сподіється нащадка у другій половині серпня ц. р.

— Дива природи. Одночасно, як у цілій Румунії завернулася зима з дуже сильними морозами й сніговими, в місцевості Балчик над Чорним Морем є дуже тепло, наче в часі літа. Там квітають весняними квітками, зазеленіла була трава. На днях пройшла над Балчином сильна буря з грозами та дисканками, що тривала півтори години.

— Приклада синтетичного виробу фаб. «ЗДОРОВ'Я» — ледяна, зимового прочищує плуток. Жодайте в аптеці. 3064

3 кіна.

КІНО «КОПЕРНИК»: «АЛЯРМ».

Перед відходом двох кораблів у далеку подорож серед бійки моряків гине один громадянин. Свідство йде довго. Корабельні старшини міжнародного кружка — французи, англійці та німці — кожний обороняє своїх земляків, кажучи, що вони невинні. Серед дружнього товариського обіду вони пересварюються та, що припиняють товариські взаємини. Виявляється злочини відкривають: це капітан корабля, що відіслав вперед і везе контрабанду. Міжнародний озброєний корабель має його зупинити серед моря та заарештувати. Злочинний капітан, що везе небезпечний газ не дає собі закласти навіть загрозою обстрілу. Корабель, що має наступати, знає, які наслідки має газ небезпечний на морі для кораблів і людей на просторі кількох сотень кілометрів. Злочинець не дає випустити цей газ, хоч сам гине від нього. Тепер старшини починають по героїстично рятувати загрозений третій корабель із моряками, де знаходиться той же газ та сніжок міжнародного кружка. Фільм показує героїстичність моряків і їх розуміння соціальної небезпечності; представники трьох національностей небезпечно та жаху — генплінд. Помертні згадки.

Посмертні згадки.

ОЛЬГА АНТОНІНА ЧУБАТОВА.

Ольга Антоніна Чубатова, дружина німецького ветеринарного лікаря в Дрогобичі, померла 11 січня ц. р. За час своєї суспільної діяльності Покійна була головою Жіночої Громади й Української Громади в Дрогобичі, а надалі членом Польського Народного Комітету і членом виділу «Української Школи». На тих становищах та інших громадських посадах вона виконувала свою роботу з великою енергією та з любов'ю до когонебудь.

О. ЛЕВИЦЬКА СКА • КОРДЕЦЬКОГО 51

мала небуденний дар виrozumілости, вибачливості і доброзичливості для кожного. У своїй праці й усіх своїх ділах була скінченою точна й обов'язкова. Кожне її діло навіть у його скромній формі мало значення скінченості і досконалості. Була, як рідко буває, опанована, зрівноважена, все погідна і привітна для всіх, що її оточували.

Поза своєю громадянською працею творила багато доброго тим, що її поміччю потребували, так, що її смерть була болючим ударом не тільки для її рідні і приятелів, але також для всіх, що її знали.

Своєю чоловікові була найкращим товаришем, уміла спільно нести життєвий труд і спільно йому життя радістю і ясністю.

Вічна їй Пам'ять!

СОФІЯ З ВЕНГРИНОВИЧІВ КОТИС

упокоїлася в Бозі дня 30. січня ц. р. в 52. році життя. Була це людина вірлива й добра і тому зеднувала собі всюди любов і пошану. Також у Річиці, де вже недовго прожила, лишила по собі великий жал і смуток у всіх. Похорон відбувся у Річиці 1. лютого ц. р. В. І. П.!

Записи.

РАДЕХІВ.

Свято Богоявлення. П'яторіччя Йорданське Свято в Радехові аншало гарніше і величавше, ніж попередніми роками. Після богослуження, яке відбулося о. рад. Михайло Зінкевич, вирушив в місцеву церкву величавий зорганізований похід на річку Остріжку, везений о. парохом та о. М. Ходанем. У поході взяли участь всі вірні Радехова, представники установ, жіноцтво згуртоване в «Союзі Українок» у народній пошій з прапором, а також члени «Лугу» в однострої з палицями в числі 80 осіб, дует оркестра Філії «Прогресу» під управою п. Мартіна Сеницького і хор. Увесь час оркестра грали колачки і співали хор під управою дир. Підгоча. По відомості о. парох попри святою водою маси вірних і відлюдно молитву «Боже Великий Єдиний», після того вірні вернулися знову в зорганізованих рядах до церкви. Увесь час панувала заірваний порядок.

Профсора в Товаристві «Луг». Традиційні профсора в Товаристві «Луг» у Радехові улажені в неділю 22. м. м., згуртувала все чималише громадство Радехова, представників установ і всіх членів, разом у числі к. 150 осіб. Посвячення профсори доконав о. парох М. Зінкевич і зложив сердечні побажання Товариству та всім учасникам на руки голови «Лугу» Михайла Панасюка. Після цього голова місцевого «Лугу» п. Михайло Сушицький поділився з присутніми профсорою, привітавши всіх ширим добланням. Потім товариство вийшло до сільської вечірні, яку керував колачка. Програла той оркестр Філії «Прогресу». Під час вечірні д-р Роман Молток зложив побажання від усіх установ Радехова та алазю до молоді, згуртованої в «Лугу», щоб над усім мала на увазі послугу і дисципліну. З нагоди роковин 22. січня проф. Островський Володимир під час вечірні анголосо гарно опрацьований реферат, алазю в ім про неї моменти з нашої історії. П. Славка Лотонька відкритим була реферату вірні «22. січня». «Луг» у Радехові під промовою п. Михайла Сушицького розвивався гарно, згуртував уже велику кількість умудрованих членів і тіпиться серед громадності спільною, якої ласкою була величав профсора, що алазю по собі гарний спосіб між учасниками.

Політова виборча нарада. На день 29. січня скликали Політовий Народний Комітет У. Н. Д. О. в Радехові політову нараду в справі самоуправних виборів. На нараду прибули представники 35 громад повіту в числі к. 400 осіб, 7 священників і багато громади а Радехова. Нарату відрив у заступстві хового голови П. Н. К. ала Селіван секретар П. Н. К. Михайло Панасюк потім вибрав президію в особах о. дєкама Дмитра

Шуля, парох Огоньова, Грива Сартука, господаря а Ордова і Мирона Липця, господаря а Радехова. Сікє тарував п. Льонган Марція а Радехова. Двогодшній реферат зі звідомленням а дотепершньої діяльності У. Н. Д. О. про громадські вибори виготовив посол д-р Степан Вілня, який поновив основні постанови виборчої ординації і представив яту виборів. По окладній дискусії, в якій лабарув слово: д-р Роман Молток, о. Радехова, о. Василь Давидович а Павлова, Петро Никот а Холоса, Михайло Панасюк а Радехова, Василь Мандрига а Топорова, Іванко Никон і Степан Демчук а Холоса, Петро Марція а Дмитрова і Пилип Проць а Ператина, всі присутні на вісес п. Грива Сартука а Ордова і провідника зборів о. Дмитра Шуля рішили одностано виконати призначення і довіря пашій У. Н. Д. О. алаги масову участь у самоуправних виборах основним фронтом. Керму виборною акцією повірено правдї П. Н. К. а Радехові. Нарату аншало відкритим лад. гімну

ПЕРЕВОРЩИНА.

Академія з нагоди 950-ліття хрещення України в Миротині. Переворська, повітве місто, лежить на захід від Сяну, на магістралі Львів—Краків. До року 1387 на місто було дані, члєсто український селом і манастиром Переворсько (паші люди казуть тут: Перевірськ). До того часу Перевірськ Земля, до якої належала також Переворщина, була в малим перервані під пануванням українських князів. У 1387 році король Ягайло після перемоги під Стубином коло Ярославля програв а шик земель малярів, що були дані ці землі. За заслуги при програвні малярів сандомирський воєвода Ян а Тарнова дістав від Короля велику добра переворської а Ярославської а титулом отароту Руси. Дня 6. липня 1394 року за зголом короля Ягайла Ян а Тарнова перемінив село Переворсько на містечко і того самого року уфундував римо-католицький костел. Згідно а переліком перелі, яка там аже була, перенесли до села Грязи (Grzyska). Отже а приходом на ці землі нових панів і латинського духовенства почалася латинізація, а з нею і польонізація мешканців, яка тривала ще й досі. По 530 роках переворський повіт аже мавше члєсто польський. Російні тут і там паші перелічені перелі, аберешені по заламарках костелів паші св. ікон, паші а устні перелічені а свідками, що на паші землі перед латинським улаком були ми зі своїм східним обрядом і нашою старою культурою. Таким містом українських старинних пам'яток є м. ім. костел у Манастирі та а Новоселлах. На хорах костела в Новоселлах можна знайти чимало церковних ікон, а дуже гарний, старозинний образ Матері Божої в українсько-східному стилі пишавсь там коло головного престолу. Нам обрид, усунувши аже а давші а місто Переворська на сусідні села до Грязи і Миротина 6—7 км. поза місто, при дуже сильному напругі і слабому а поладному відпорі паших священників кол отароту у часі світової війни в селі Грязи останніх вірних греко-католицького обряду. В Миротині, оєлєну пароху, вірні аберешали ще й досі свій традиційний обрид. По вірні прийшли нові, молоді священники, анєсли нові методи праці. Повізько понов реалістичним духом. Реалістичне життя окладилось. Знайшлися гроші на віднову церкви, на помалювання іконостасу, на нові бічні престолы в українському стилі тощо. Вірні, хоч іх намагаються аншародовити, тримаються свого маленького села, хоч мають доброго пастиря. Зов крові залить ім лоботу свій традиційний обрид своєю рішю, маку перелічені, бо аі єтін П. а кождої святої іконі промовляє до них крах а велич пашого минулого, радя і віра а крахі майбутня. Дня 1. січня ц. р. анходом пароху о. Мостюка відкритим а перелі в Миротині дуже торжественно по квілєй 950-ліття хрещення України. До послуги відправлено Службу Божу, на якій дуже багато вірних присутньо до св. Причастія. Академія відбулася по лозудні при аперті виконанні перелі. Академію попередили молебень до Серця Христового, відтак посвячення квілєльного обряду хрещення України св. Володимиром Великим у 988 р. Програма аншалої складалася а таких точок: 1) «Святий Великий Володимир» (хор), 2) Перелічення, 3) Кант хрещення (хор), 4) «Надежда і предательство» (літотий хор), 5) Декламация, 6) Страшний суд (хор), 7) Кант св. Миколая (хор), 8) Реферат, 9) Черва поле (хор), 10) З жани Бог (декламация), 11) З жани Бог (світлий хор), 12) Паші отпущаючи (хор). Академію аншалої пісню «Боже Великий» і католицьким гимном «О спомгай нас». В аншалої брали участь 2 хори: а Крешанці і а Миротина. Дирігував о. Мостюк. Вірні аншало дуже добра, лємкі, головно паші «Страшний суд» і «Черва поле» зробили на присутніх, які тут на аншолі українських хорів не чули, велике враження і аншалої алаколення. Також полюбали декламаций дітями і алазю, які були одиначі в українській народній аншолі і алазювали перелічий раз у житті по українській. Бо а хоті вони алазюють аже поетичної мови. — Аншало

Наші кулі в історії

SPRAWOZDANIE z dzialalnosci Lwowskiej Izby Rolniczej. Rok budzetowy 1937/38. Wydawnictwo Lwowskiej Izby Rolniczej. Lwow. 1938.

3. происхождение названия не установлено

ШНИ „МАСЛОСОЮЗ“

Redaktorzy: dr Iwan Nimeczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo”, Lwów Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo”, Lwów
Редакторы: д-р Иван Нимечук, Иван Кедрин-Рудныцкий. Издатель: Бюро Издательского Службы „Дило”, Львов. Типография: Бюро Издательского Службы „Дило”, Львов.

За оголошення релакцій не відповідає.

ШНИ „МАСЛОСОЮЗ“

Wydawnictwo „Dziś i Jutro” w Warszawie

Điêu: Luôn. Rộng